

DARBININKAS

Vol. LXXXIV, Nr. 2
Sausis - January 8, 1999 Penktadienis-Friday

PERIODICALS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina
\$ 1.00

LIETUVOJE
ir apie
LIETUVĄ

- Izraelyje įsikūrusio holo-kausto nusikaltimus tiriančio Simon Wiesenthal centro direktorius Efraim Zuroff lankėsi Lietuvoje. E. Zuroff Vilniuje susitiko su Lietuvos katalikų bažnyčios vyskupu Jonu Boruta, Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro vadove Dalia Kuodyte, žydų bendruomenės atstovais.

- 1998 metais Lietuvos Vyriausybės kanceliarija nepanaudojo apie 33 proc. reprezentacijai biudžete skirtų pinigų ir sutaupė 211 tūkst. litų. Iš sutaupyto lėšų per 40 tūkst. litų skirta įvairioms labdarinėms akcijoms: paremtos daugiavaikės šeimos, vaikams nupirkti mokyklinių priemonių ir kt. Per metus Vyriausybės kanceliarija taip pat sutaupė 34 proc. komandiruočių skirtų pinigų - 126 tūkst. litų. Vykdamas į užsienio komandiruotes, Ministras Pirmininkas nesinaudoja šiemis tikslams skirtomis lėšomis.

- Lietuvos banko valdyba paskutinę praeitų metų dieną leido Švedijos bankui "Skandinaviska Enskilda Banken AB" (SEB) tiesiogiai ir netiesiogiai įsigyti bei valdyti nuo trečdaliai iki pusės Vilniaus banko akcijų paketo. Taip pat įregistruotas Vilniaus banko akcinės bendrovės statuto pakeitimas, susijęs su banko akcinio kapitalo padidinimu iki 150 mln. litų.

- Prieš ketverius metus šalies periodikos rinkoje pasirodęs pirmasis ir vienintelis nacionalinis verslo laikraštis "Verslo žinios" gimsta antrą kartą. Nuo 1999-ųjų sausio 4-osios "Verslo žinios" tampa dienraščiu, pasiekiančiu skaitytojus penkis kartus per savaitę, kiekvieną darbo dieną. Naujųjų išvakarėse Prezidentas Valdas Adamkus nuoširdžiai pasveikino visą "Verslo žinių" kolektyvą, linkėdamas ir ateityje išlikti informatyviu, operatyviu ir profesionaliu leidiniu.

- Nuo sausio 1 dienos Lietuvoje įsigalioja padidinti akcizo mokesčiai naftos produktams. Dyzelinio kuro litras pabrangsta 19.8 cento, o litras benzino 15 - 17 centų. Praeitų metų gale litras benzino kainavo nuo 1.76 iki 2.01 lito, dyzelinio kuro litras - 1.14 lito. Žemdirbiams ir žvejams, naudojantiems daugiausia dyzelinio kuro, numatoma kompensacija. Nuo sausio 1 dienos didinami ir tabako gaminių akcizo mokesčiai. Vienas pakelis cigarečių pabrangsta vidutiniškai 18 centų. Tačiau šiais metais nesikeis nei alaus, nei vyno akcizai, nors buvo siūlyta. Silpnai deginei gali būti taikomos net akcizo mokesčio lengvatos. Tačiau tokia degtinė - 30 - 37 laipsnių stiprumo - Lietuvoje negaminama. Seimo socialdemokratų ragino Prezidentą nepasirašyti Akcizo įstatymo pakeitimų, nes jie, frakcijos nuomone, labai pablogins įvairių Lietuvos sluoksnių socialinę padėtį.

- Seimo daugumos balsais buvo atmestas nepasitikėjimo pareiškimas ūkio ministrui Vincui Babiliui.

DIDŽIOJI BRITANIJA NETIKI LIETUVIŲ EMIGRANTŲ AŠAROMIS

Pastaraisiais metais Didžioji Britanija nesuteikė politinio prieglobsčio nė vienam Lietuvos piliečiui ir nežada to daryti ateityje. Tai per sausio 4 d. susitikimą su Lietuvos vidaus reikalų ministru Stasiu Šedbaru pareiškė Didžiosios Britanijos ambasadorius Christopher Robbins, kurio teigimu, prieglobsčio prašytojų argumentai nėra pagrįsti. Per susitikimą ambasadorius supažindintas su priemonėmis, kurių imasi Lietuva, siekdama sumažinti savo piliečių emigraciją į Didžiąją Bri-

taniją. Lietuvos piliečių emigravimo į šią šalį problemos gruodžio 21-ąją buvo aptartos ir Seimo Nacionalinio saugumo komitete. Ministro S.Šedbaro nurodymu Lietuvos emigrantų srautui kontroliuoti yra sudaryta speciali darbo grupė. Šito siekia Policijos, Migracijos, Mokesčių bei Pasienio policijos departamentų vadovai. Jau įgyvendintomis policinėmis priemonėmis besidominčiam ambasadoriui Ch.Robbins papasakota apie tai, kad pastaruoju metu už neteisėtai teikiamas pa-

slaugas įvairioms turistinėms firmoms yra iškelta 14 baudžiamųjų bylų. Ministras patikino ambasadorių, kad ir ateityje bus principingai vertinami tie ke-
lionių organizatoriai, kurie, pažeisdami nustatytą tvarką, siūlo nelegaliai dirbti užsienyje. S.Šedbaro požiūriu, Vidaus reikalų ministerija jau pakankamai aktyviai demaskuoja nelegalaus įdarbinimo užsienyje firmas ir netrukus bus akivaizdūs šio darbo rezultatai.

ELTA

LIETUVOS BANKAS RUOŠIASI EURO ĮVEDIMUI

Nuo 1999 metų sausio 1 dienos komerciniai bankai maksimalios atviros pozicijos užsienio valiuta ir tauriaisiais metalais poziciją turi vertinti eurai.

Vertindami maksimalios atviros pozicijos riziką, banko turta, nebalansines pretenzijas, banko balansinius ir nebalansinius įsipareigojimus euro zonos valstybių nacionalinėmis valiutomis, bankai privalės juos perskaičiuoti į eurus.

Lietuvos banko valdyba gruodžio 31 d. papildė nutarimą "Dėl Maksimalios atviros pozicijos užsienio valiuta ir tauriaisiais metalais normatyvo skaičiavimo taisyklių".

Sprendimas priimtas, atsižvelgus į tai, kad nuo sausio 1 dienos daugelyje Europos Sąjungos valstybių įvesta bendra valiuta euras.

Be to, ruošiantis euro įvedimui ES šalyse, Lietuvos ban-

ko valdyba papildė Operacijų užsienio valiuta apskaitos ir atskaitomybės bankuose taisykles.

Komerciniai bankai nuo sausio 1 dienos operacijas EPS valstybių narių nacionalinėmis valiutomis iš pradžių turi perskaičiuoti į eurus, o po to apskaitoje registruoti litais pagal Lietuvos banko skelbiamą lito ir euro santykį.

Laikas

ITALIJOS MIESTE PIRMIEJI 1999 METŲ KŪDIKIAI GAUS SĄSKAITAS EURAIS

Pietų Italijos Bario miesto valdžia nusprendė pirmiems dviem kūdikiams, gimstantiems 1999 metais, padovanoti taupomąsias sąskaitas naująja Europos valiuta eurai, pranešė Ita-

lijos Finansų ministerijos pareigūnas.

Pasak atstovo spaudai, miesto valdžia šią iniciatyvą pasiūlė Naujųjų Metų proga. Nuo sausio 1 dienos euras tapo bendra

valiuta 11-oje Europos Sąjungos šalių.

Pareigūnas nepranešė, kokios sumos bus padėtos į naujagimių sąskaitas.

LAIKAS

IGNALINOS AE PAŽYMI I-ojo REAKTORIAUS 15 METŲ SUKAKTĮ

Ignalinos atominė elektrinė (IAE) gruodžio 29 d. pažymėjo savo pirmojo reaktoriaus 15-kos metų sukaktį.

I-ojo bloko turbinos pramoninio eksploatavimo pradžią laikoma 1983 metų gruodžio 31 diena, pusė dešimtmečio, tačiau iškilmingas minėjimas įvyks rengiamas dviem dienomis anksčiau, kad svečiams ir darbuotojams netrukdytų šeimos švęsti Naujuosius metus.

Į minėjimą, be pačios elektrinės darbuotojų, buvo pakviesti svečiai iš Seimo, Ūkio ministerijos, bendrovės "Lietuvos energija", Švedijos tarnybos "Swedish International Project", kuri skyrė pinigų IAE saugumo didinimui, branduolinio kuro tiekėjai iš Rusijos ir kiti.

Per 15 metų I-asis reaktorius pagamino 98 milijardus 270 milijonų kilovatvalandžių elektros energijos, pranešė IAE Informacijos centras.

Antrasis reaktorius įjungtas 1987 metais.

Abu IAE reaktoriai yra to paties RBMK modelio, kaip sproges Černobylio jėgainėje, ir Vakarų ekspertai juos laiko iš esmės nesaugiais. Tačiau, investavus daug lėšų ir įdiegus daug pažangių technologijų, Ignalinos AE saugumas, tarptautinių ekspertų vertinimu, yra smarkiai sustiprintas.

Nurodydama RBMK reaktorių nesaugumą, Europos Ko-

misija spaudžia Lietuvą įsipareigoti uždaryti jėgainę anksčiau projekte numatyto laiko, neatnaujinti jos kuro kanalų. Tačiau Lietuva sutinka tai padaryti, jei gautų neatlyginamą kompensaciją, o priešingu atveju yra nusiteikusi toliau eksploatuoti elektrinę, galbūt - net iki 2020 metų, kol pati sukaups lėšų uždarymui.

IAE dabar pagamina apie 85

proc. palyginti pigios Lietuvos elektros energijos, kurios dalis eksportuojama į Latviją, Baltarusiją ir, mainais už branduolinį kūrą, į Rusiją.

IAE dabar dirba 5098 žmonės.

Tą pačią gruodžio 29 d. 50-ties metų jubiliejų švenčia ir IAE direktorius Viktoras Ševaldinas.

LAIKAS

DOVANA SENOSIOS MUZIKOS MĖGĖJAMS

Vilniaus plokštelių studijos padalinys "Semplice" ką tik išleido unikalią kompaktinę plokštelę (CD) "Musica terrae Vilnensis". Tai mažai tyrinėtos XVI - XVII amžių Lietuvos muzikos rinkinys, kurio dalis pirmą kartą pristatoma klausytojams. Plokštelėje yra įrašytos ir senosios muzikos mėgėjams žinomos XVI amžiaus anoniminės giesmės, kurios sovietmečiu buvo cenzūruotos, ir naujai išverstos iš senosios lenkų kalbos, taip pat pirmą kartą prikelstas XVII amžiaus vargonų repertuaras iš Kražių bei Sapiegų vargonų tabulatūrų, autentiškais renesanso ir baroko instrumentais įgrotos LDK kompozitorių pjesės, neįprasta gyvybe alsuojanti lytyniškai bei itališkai įdainuoti

madrigalai ir giesmės. Kompaktinės plokštelės viršelyje Barbaros Radvilaitės portreto iš Dailės muziejaus rinkinių reprodukcija.

LR

Lietuvos mokslų akademijos prezidentas Benediktas Juodka lapkričio 27 d. Vilniuje Švedijos Lundo universiteto profesorius, Nobelio premijų komiteto fizikos skyriaus nariui Sunui Svanbergui įteikė Lietuvos mokslų akademijos užsienio nario diplomą. Lietuvoje viešintis Švedijos mokslininkas kolegoms Lietuvos mokslų akademijoje perskaitė paskaitą apie lazerinę spektroskopiją aplinkos ir medicinos tyrimuose.

"SANTARVĖS" PREMIJOS PINIGUS PRAŠOMA BROLIŠKAI IŠDALYTI

Kardinolas Vincentas Sladkevičius

Jo Eminencija Kardinolas Vincentas Sladkevičius, dėkodamas už "Santarvės" premiją, ją sudarančią pinigų sumą prašo padalinti kitiems. Kasmetinė "Santarvės" premija prieš Šv. Kalėdas Kardinolui V. Sladkevičiui įteikė Lietuvos Respublikos Prezidentas Valdas Adamkus ir kadenciją baigęs Prezidentas Algirdas Brazauskas. Naujųjų metų išvakarėse "Santarvės" fondo valdyba gavė Jo Eminencijos prašymą, kuriame rašoma: "Būdamas jos nevertas, jaučiu pareigą prašy-

ti, kad padalintumėte premiją pagal mano pageidavimą taip: Tėvui Stanislovui Dobrovolskiui - 3000 Lt, Kauno kunigų seminarijos parengiamajam kursui - 3000 Lt, Nemunėlio Radviliškio katalikų bažnyčios išlaikymui - 3000 Lt. ir vieną tūkstantį, kaip indėlį "Santarvės" fondui - kitų metų premijai." "Pasilieku visuomet su Jumis santarvės ir broliškos meilės vienybėje", - baigia savo prašymą "Santarvės" fondo valdybai Jo Eminencija Kardinolas V.Sladkevičius.

ELTA

PRIEŠ NATO SUSITIKIMĄ - DAUGIAU DARBO GYNYBOS ATAŠĖ

Artėjant NATO šalių vadovų susitikimui Vašingtone ypač daug darbo tenka aljanso būstinėje ir valstybėse narėse dirbantiems Lietuvos kariniams atstovams. Apie tai krašto apsaugos ministras Česlovas Stankevičius sausio 4 d. kalbėjosi su užsienyje dirbančiais gynybos atašė, atvykusiais į tradicinį pasitarimą Vilniuje. "NATO plėtros klausimai - pagrindinė sritis, kuri užima didžiąją darbo dalį", žurnalistams sakė Lietuvos gynybos atašė JAV ir Kanadoje majoras Valdemaras Sarapinas. "Vienu iš mūsų arkliukų" pristatant Lietuvos poziciją jis pavadino įtakingo Jungtinių Valstijų politologo Zbigniew Brzezinski pareikštą nuomonę, kad būtent Lietuva ir Slovėnija yra tos kandidatės, kurios turėtų būti pakviestos į NATO per kitą plėtros etapą. Lietuvos gynybos atašė pažymėjo, kad, daugelio Amerikos gynybos ekspertų nuomone, tolesnė NATO plėtra lems "ne geografinis faktorius, o parengties lygis". Tuo tarpu "karinės parengties prasme Vašingtono politikai Lietuvą ir Slovėniją iš tiesų vadina lyderėmis", atsakydamas į Eltos klausimą, teigė majoras V.Sarapinas. Lietuvos karinis atstovas NATO bei Vakarų Europos Sąjungoje ir gynybos atašė Belgijoje jūrų kapitonas Eugenijus Nazelskis žurnalistams pabrėžė, kad "integracija į NATO nėra vien tikta Krašto apsaugos ir Užsienio reikalų ministerijų reikalas". "Tai yra visos valstybės reikalas, todėl ir kitos ministerijos turėtų aktyviau jungtis į bendradarbiavimo procesą", sakė karininkas. Jo žodžiais, šiuo metu NATO yra

įsteigusi 80 komitetų, kurie įtraukia "Partnerystės taikos labui" programos šalis į projektus iš pačių įvairiausių sričių. "Lietuvos žinybos turi nemažai galimybių įsijungti į šiuos projektus", sakė jūrų kapitonas E.Nazelskis. Beje, šis karininkas jau netrukus turėtų baigti savo tarnybą Briuselyje ir tapti Civilinės saugos departamento vadovu. Lietuva jau yra gavusi oficialų Briuselio pritarimą ir netgi formaliai paskyrusi į šias pareigas dabartinį kariuomenės vado pavaduotoją pulkininką Valdą Tutkų. Tačiau jis į Briuselį neišvyks kol Prezidentas nepasirašys dekretu, kuriuo pulkininkas V.Tutkus atleidžiamas iš kariuomenės vado pavaduotojo posto. Šis klausimas kelia daugiau neaiškumų, nes karininkas minimas tarp kandidatų į kariuomenės vado postą, o naujasis lauko pajėgų vadas vis dar neskiriamas.

ELTA

Į Lietuvą atvykęs pravačios Europos ekonomikos mokyklos atstovas profesorius Marvin Tracy siūlo atidaryti šios mokyklos padalinį Vilniuje. Patalpas sutinka skirti Bernardinų vienuolynas. Tai būtų pirmas šios mokyklos filialas visoje Centrinėje ir Rytų Europoje. Vilniaus filiale, be tradicinių ekonomikos specialybių, būtų rengiami muzikos, kino, mados, žurnalistikos, turizmo, sporto, viešbučių, nacionalinių parkų, diplomatijos ir kitų sričių vadybininkai. Beje, trys studentai iš Lietuvos jau dabar mokosi šios mokyklos padalinyje Romoje.

PEN klubo veikla

Thomas von Vegesack

Pranešimas, darytas tarptautinėje konferencijoje, birželio 23-25 dienomis vykusioje Sigete (Rumunija)

Praėjus vos keleriems metams po PEN klubo įkūrimo, iškilo klausimas, kaip ši organizacija privalo elgtis, kai iš rašytojo atimama asmeninė ir intelektualinė laisvė. 1924 metais Ispanijos diktatorius Primo de Rivera suėmė Miguelį de Unamuno ir ištrėmė jį į itin atšiaurią salą Atlanto viduryje. Prancūzų PEN centras pasiūlė tarptautiniam PEN klubui paskelbti griežtą protestą, tačiau Tarptautinis komitetas Londone tai daryti atsisakė, remdamasis tuo, kad šio arešto priežastis yra politinė, o PEN klubui derėtų atsisiriboti nuo visų politinių pareiškimų.

Dar po kelių metų buvo sumintas vengrų rašytojas Ludwig von Hatvany. Vokiečių rašytojas Leon Feuchtwanger atkakliai reikalavo PEN klubo imtis kokių nors priemonių, tačiau Londonas tylėjo.

Mūsų akimis žvelgiant, tokią PEN klubo poziciją sunku paaiškinti. Vis dėlto, jei prisiminsime PEN klubo įkūrimo motyvus, viskas taps kiek aiškiau.

PEN klubas buvo įsteigtas kaip tiltas, jungiantis karo sąlygomis kūrėjus Pirmajame pasauliniame kare dalyvavusių šalių intelektualus. Todėl nenuostabu, kad rašytojai, ėmęsi kurti šią organizaciją, norėjo išvengti visų konfliktų, galinčių atverti senas žaizdas.

Nuo pat PEN klubo veiklos pradžios buvo jaučiamas prieštaravimas tarp tų vietinių centrų, kurie pabrėžė humanitarinį PEN klubo pobūdį, ir tų, kurie norėjo išvengti įtampos pačioje organizacijoje. Pirmajai grupei PEN klubo veiklos principai buvo svarbesni nei siekis turėti savo padalinius visame pasaulyje. Tuo tarpu antrajai buvo parankiau turėti savo centrą, tarkime, Kinijoje, - net jei jis ir neatitiktų Chartijoje kuriamą reikalavimą - negu visai jo neturėti.

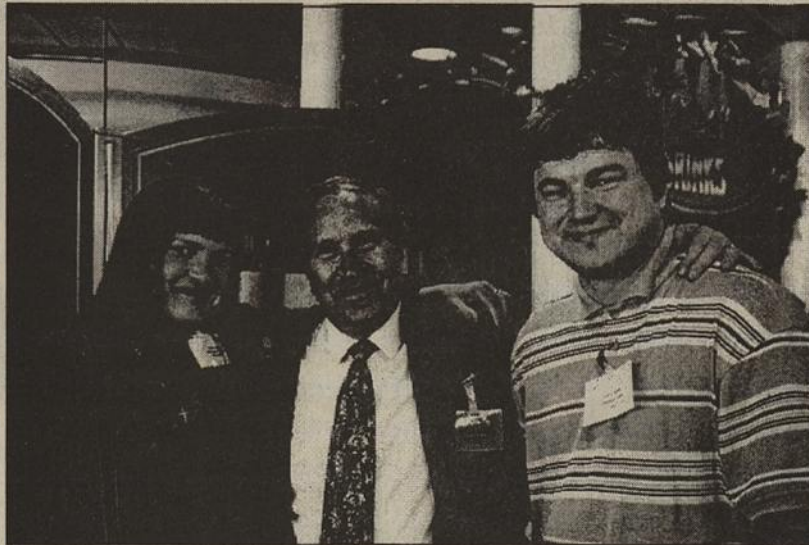
Prancūzų centras 1924 metais neapsiribojęs vien paskelbtu protestu. Jis pareikalavo įsteigti specialios paskirties nuolatinį komitetą, kuris spręstų panašaus pobūdžio problemas. Turėjo praeiti daugiau kaip trys dešimtmečiai, kol šis sumanymas buvo įgyvendintas. Vis dėlto tąkart PEN klubas buvo priverstas pakeisti savo požiūrį į politiką.

Ketvirtajame dešimtmetyje padaugėjo persekiojamų rašytojų. Keletą kartų PEN klubas protestavo prieš žodžio laisvės varžymą nacių Vokietijoje. Tačiau PEN klubas buvo gerokai mažiau informuotas apie padėtį Sovietų Sąjungoje. Iš dalies tai paaiškina ma tuo, kad ši organizacija daugelį kartų nesėkmingai mėgino įkurti savo padalinį šioje šalyje. Šiame dešimtmetyje PEN klubas daugiausia rūpinosi emigracijoje gyvenančiais intelektualais, kurių vis daugėjo. Ispanų politinio karo metu buvo įsteigtas Katalonų rašytojų paramos fondas. Hitleriui aneksavus Austriją, atėjo metas ištiesti pagalbos ranką austrų rašytojams. Antrojo pasaulinio karo metu Londone buvo įkurtas PEN klubo Pabėgėlių biuras.

PEN klubo Chartijos užuomazga laikytina 1937 metų Paryžiaus kongrese paskelbta rezoliucija, kuri galutinai patvirtinta buvo tik 1947-aisiais Züricho kongrese. Nuo tų metų PEN klubo narių pereiga buvo priešintis visiems žodžio laisvės varžy-

mams savo šalyse. O 1977-ųjų Sidnio kongrese i Chartiją buvo įtrauktas svarbus punktas, kviečiantis rašytojus tokiems varžymams priešintis visame pasaulyje.

Žinoma, PEN klubui ne visada pavykdavo išvengti atviro protesto. Pavyzdžiui, be jo nebuvo apsieita, kai Ispanijos pilietinio karo metu karinė chunta suėmė Koestlerį. Ta-

65-ajame tarptautiniame PEN kongrese Helsinkyje kaunie-
tė poetė Tautvyda Marcinkevičiūtė, tarptautinio PEN pre-
zidentas poetas, vertėjas bei prozininkas Homero Aridjis ir
"Darbininko" redaktorius poetas Julius Keleras

čiau PEN klubo pareiškimuose stengiasi vengti teiginių, darančių kišimosi į šalies vidaus reikalus išpūdį; dažniausiai būdavo prašoma pasigailėjimo ar garbingo teismo. Protestas ilgą laiką laikytas pernelyg politizuotu aktu.

1956 metų įvykiai Vengrijoje privertė PEN klubą iš esmės pakeisti savo veiklą. Pirmiausia Londoną pasiekė informacija, kad šioje šalyje suimta keletas rašytojų. Nusintus paklausimą, Vengrijos centras paaiškino, kad visi šie areštai yra politinio pobūdžio ir tuo PEN klubas neturėtų rūpintis. Tačiau šeštajame dešimtmetyje padėtis pasaulyje

ilgą laiką PEN klubas imdavosi tam tikrų veiksmų turinčioje savo PEN centrą šalyje tik po tarptautinės komisijos posėdžio. Problema čia buvo ta, kad autoritarinio režimo šalyse kokie nors veiksmai buvo rizikingi. Savo žymiaame pareiškime Heinrich Boll perspėjo PEN klubo narius, kad šie nesiryžtų ko nors daryti už tuos, kurie to daryti negali. Niekas neturėtų rizikuoti kitais, nes niekas nežino, kas, tiems kitiems gresia.

Viename svarbiame minėtos rezoliucijos naujame punkte buvo pabrėžta, kad rašytojais laikomi visi asmenys, kurie kokią del savo rašinyje išreiškė nu-

monės. Taip pat buvo teigiama, kad toks areštas yra grubus PEN klubo Chartijos nuostatų pažeidimas. Tik ilgai negalėta apsispręsti, ar PEN klubas taip pat privalo rūpintis ir žurnalistais.

Ne kartą akcentuota, kad PEN klubas turi pagrindinį dėmesį skirti tiems atvejams, kai pažeidžiamos šios organizacijos narių teisės. Tačiau galiausiai nutarta, kad PEN klubas privalo reaguoti kiekvieną kartą, kai pažeidžiama kieno nors žodžio laisvė.

Pirmąjį įkalinimą rašytojų PEN komitetą sudarė Tarptautinio PEN klubo pirmasis sekretorius ir du viceprezidentai. Nuo 1970 metų šiam komitetui va-

laiką PEN klubas pradėjo kitaip spręsti panašias problemas. Diplomatinė strategija buvo išlaikyta, tačiau komiteto veikla tapo aktyvesnė. Šis pasikeitimas siejamas su nauju sekretoriumi Peter Elstob. Jis aplankė keletą šalių, kuriose buvo kalinami rašytojai. Siekdamas padėti Wolei Soyinkai, nukako į Nigeriją, aplankė Pietų Korėją ir susitiko su Kim Chi Ha, o nuvykęs į Pietų Afriką padėjo Breytenui Breytenbachui.

Komitetas gavo didelę paramą, 1971 metų sausį Olandijoje įsteigus PEN klubo pagalbos fondą. Šio fondo tikslas buvo padėti kalinamų rašytojų šeimoms ir tiems, kuriems buvo uždrausta spausdinti kūrybą savo šalyje. Fondo lėšos gerokai padidėjo, kai Heinrich Boll jam skyrė 10 procentų savo Nobelio premijos.

1976-ųjų pavasarį pagaliau buvo įsteigta Vyriausioji komiteto valdyba. Jos pirmininku tapo Michael Scammel. 1972 metais jis įkūrė žurnalą "Cenzūros sąvadas" ir buvo tokiam darbui neblogai pasirėngęs. Viena svarbiausių Scammelo reformų - nurodymas centrui rinkti persekiojamus rašytojus savo garbės nariais ir šitaip juos paremti tiek materialiai, tiek moraliai. 1977-aisiais į PEN centrą buvo priimta dešimt rašytojų. Šiandien jų yra šimtas trisdešimt devyni. Taigi komitetas tapo tikra Atstovų rūmų pobūdžio organizacija.

Tuo tarpu, kai Michael Scammel buvo išrinktas pirmininku, svarstytas esminis klausimas: kaip PEN klubas turi reaguoti tais atvejais, kai rašytojai yra įkalinami už priešingą PEN klubo principams pažiūrą. Pačioje PEN organizacijoje nuomonės dėl rasistinio pobūdžio pasisakymų bei prievartos kursymo visada skyrėsi. Šiandien šie skirtumai yra ypač akivaizdūs tarp Europos ir Šiaurės Amerikos PEN centrų.

Pirmoje Paul Tabori 1960 metų ataskaitoje minimos penkiasdešimt šešios bylos. Pavyzdžiui, devynios buvo iškeltos Rumunijoje, penkios - Albanijoje, trylikos - Vengrijoje.

Šiandien jau yra devyni šimtai keturiasdešimt penkios bylos. Ši padidėjimą galima paaiškinti tikslesnės informacijos turėjimu, tačiau ne paslaptis ir tai, kad išaugo persekiojamų rašytojų gretos.

Ilgus metus PEN klubas buvo vienintelė organizacija, remianti asmenis, įkalintus vien dėl to, kad jie pareiškė savo nuomonę. Tačiau 1961-ųjų pavasarį buvo įkurta Tarptautinė amnestija. Šios organizacijos įkūrėjai paprašė PEN klubo paramos. Nuo to laiko šios dvi organizacijos glaudžiai bendradarbiauja. Pastaraisiais metais buvo įsteigta ir daugiau panašaus pobūdžio organizacijų, kurios bendradarbiauja su PEN klubu. Čia galima paminėti Amerikos žmogaus teisių komitetą (CPJ), Londono "Article 19", Prancūzų reporterius be sienų ir Tarptautinę menininkų gynybos asociaciją (AI-DA), taip pat vėliausiai įkurtą Strasbūro tarptautinį rašytojų parlamentą.

Dauguma šių organizacijų renka informaciją. Ypač svarbios, mūsų nuomone, yra "Article 19" publikacijos, tarkime, išsami įvairių šalių spaudos įstatymų apžvalga. Tarptautinis rašytojų parlamentas padeda surasti prieglobstį pabėgėliams rašytojams visuose Europos miestuose. 1992 metais daugelis šių organizacijų susibūrė į bendradarbiavimo sąjungą IFEX, turinčią didžiules informacijos bazes, sudarytas daugiausia iš PEN klubo pateiktos medžiagos.

PEN klubas tam tikru

atžvilgiu yra pranašesnis už kitas organizacijas, nes jį sudaro rašytojai, kurie stengiasi, kad jų kolegos galėtų kurti. Centrinė PEN klubo būstinė - sekretoriatas Londone. Čia kaupiama informacija ir ruošiami veiklos planai. Speciali programa, pavadinata Greito reagavimo tinklu (RAN - The Rapid Action Network), padeda greitai ir efektyviai reaguoti į protestus. Sekretoriatas taip pat turi savo fondą, kurį sudaro pelnas, gautas iš parduodamų vokiškų Salman Rushdy romano "Šėtoniškos eilės" egzempliorių.

Vis dėlto didžiausią darbą atlieka PEN klubo nariai. Jie renka pinigus, siunčia knygas savo įkalintiems kolegoms, rėmia jų šeimas, dalyvauja teismuose ar tiesiog laiškais reiškia savo solidarumą.

Žinoma, retai pasitaiko tokių atvejų, kai, parašius protesto laišką, pavyksta išlaisvinti įkalinimą rašytoją. Tačiau pats tarptautinis dėmesys yra labai svarbi parama. Savo autobiografijoje ukrainietė rašytoja Iri-na Rutsinskaja pasakoja, kaip

jai teismo metu buvo pranešta, kad ji išrinkta PEN klubo garbės nare. Jai tai turėjo didelę reikšmę.

Galų paminėti keli atvejai, kai mūsų komitetas tiesiogiai padėjo bėdos ištiktiems rašytojams. Pavyzdžiui, mums buvo leista apmokėti įkalinto Turki-jos rašytojo maitinimosi išlaidas, taip pat apmokėjome dviejų Etiopijos žurnalistės sūnų mokymosi išlaidas, o aplankę įkalintus rašytojus Pietų Korėjoje, gavome jiems leidimą skai-tyti bei rašyti kameroje.

In anglų kalbos vertė
Saulius Repečka

Rusijos premjeras Jevgenij Primakov pasirašė potvarkį dėl Kreditinių organizacijų restruktūrizavimo agentūros įkūrimo. Agentūra bus vienas iš Rusijos bankų sistemos sanavimo instrumentų ir užsiims "bankų sistemos atstatymu ir efektyviu plėtojimu". Rusijos federalinis turto fondas valdys 51 proc. naujosios agentūros įstatinio kapitalo, kuris sudaro 10 mlrd. rublių, 49 proc. valdys Rusijos Centrinis bankas.

NEW JERSEY NEW JERSEY NEW JERSEY NEW JERSEY
SENTRY REALTY, INC. 33 E. Railroad Ave., Jamesburg, NJ 08831. Tel.: (732) 521-1611. FAX 732-521-0034. Jei norite pirkti namą, žemės plotą, komercinį pastatą ar nuomoti namą puikioje Centrinėje New Jersey dalyje, maloniai kviečiame kreiptis į NJ Licensed Real Estate agentę ZINE-RA A. MACYS (kalba lietuviškai). Namų tel.: (732) 521-5556 arba (732) 521-1916. Centrinė New Jersey dalis yra puiki vieta gyventi tiek jaunosms šeimoms, tiek pensininkams. Geros mokyklos. Patogus susisiekimas su prekybos centrais ir darbais. Gerai žinomos pensininkų namų bendruomenės.

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilnojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2628.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose, kurie liečia testamentą paruošimą ir jo vykdymą, o taip pat nekilnojamo turto pirkimą ar pardavimą bei įvairius reikalus, susijusius su mokesčių (tax) mokėjimu. Advokatas dirba Connecticut valstijoje ir kalba lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. E-mail: sigcycle@aol.com Tel.: 860 651-0261. Fax 860 651-8376.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuves. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujojo vietoj - OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigą kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA
ir jos spaudą paremkime dabar:
pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-
per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642
Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI I VISAS KAPINES
NEW YORK, NEW JERSEY
IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE,
QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282; 326-3150
- TAI MŪSŲ VIENINTĖ VIETA -
GAUSI PARODŲ SALĖ -

KVEČAS
JONAS
1933-1976

DARBININKASThe Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoją REDAKCINĖ KOMISIJA —

Rankraščiai taisomi Redakcijos nuožiūra

Aštuntosios metinės

Sausio tryliktosios naktis, viesulu įsisukusi į mūsų tautos žmonių tarpą, nusinėšė vienos sesers ir dvilikos brolių gyvybes. Tai buvo kraujo auka ant Tėvynės aukuro už savo brolių ir sesių laisvę. Mes lenkiame galvas prieš jų artimuosius, kurių skausmo ir liūdesio niekas negali išdildyti.

Ant Tėvynės laisvės aukuro yra sudėtos ir kitų mūsų brolių kančios tolimoje tremtyje arba Tėvynėje nukankintų ir tik šiandien su tinkama pagarba palaidojamų amžinam poilsiui kapinėse. Prie jų reikia prijungti ir tėvų, motinų, kunigų ir seselių vienuolių tylią auką perduodant jaunimui brangiausias vertybes: tikėjimą, Tėvynės meilę, už ką daugelis jų buvo žiauriai nukankinti arba turėjo iškęsti pažeminimus, grasinimus ir kalėjimus. Ne visų jų vardai mums yra žinomi, bet visi jie priartino mums išsvajotą laisvės valandą.

Netolimos praeities liudijimo dar neužtenka, šiandien kiekvieno mūsų pareiga įnešti savo indėlį į laisvos visuomenės atkūrimą. Jeigu mūsų broliai nesudrebėjo ir nepasitraukė prieš galingus okupantų tankus ir ginklus, prieš tremties baisumus ir katargas, nejaugi mes išduosime taip brangiai iškovotą laisvę vien dėl to, kad taip sunku šiandien tapo gyventi?

Gyvenimas laisvėje kiekvieną iš mūsų asmeniškai, šeimą ar bendruomenę įpareigoja prisiminti pilną atsakomybę prieš Dievą ir prieš žmones. Laisvė tai didžiausia žmogui duota Dievo dovana, bet kartu ir labiausiai jį įpareigojanti dovana.

Išraukime iš savo gyvenimo klaidingos laisvės apraiškas: "Laisvė viskam", kuri atidaro vartus amoralumui, nesąžiningumui, savęs ir kitų niekinimui, nesiskaitymui su kitų teisėmis, neišvengiamai sunaikina pačią laisvę. Laisvė, pavirtusi savimeile, ar ji būtų individuali, ar šeimos, ar socialinės bei politinės grupės, kuri reikiasi noru primesti kitiems savo tikslus, idėjas, savo ideologiją, ar vienos partijos savivaliavimus, yra naujos vergijos ženklas.

Tikroji laisvė žydės tik kartu su atsakomybe: prieš Dievą, kuris yra visokios laisvės davėjas ir palaikytojas, prieš žmones, gerbiant kiekvieną, net ir skirtingos pasaulėžiūros; prieš visuomenę, siekiant bendro tautos gerio; prieš tautą, atsižadant savęs ir pasiaukojant bendram labui.

Ši atsakomybė prieš Dievą ir prieš žmones saisto kiekvieną žmogų, o ypačiai tuos, kurie turi aukštesnes pareigas visuomenės gyvenime. Už nešančių krašto politinę atsakomybę pečių, - visa Lietuva, - šalantys, kenčiantys baimę ir netikrumą dėl rytojaus žmonės, bedarbiai, motinos, kurios neturi kuo maitinti savo vaikų, senukai, invalidai, ligoniai, kurie šala menkai apkūrenamose patalpose, žemdirbiai, kurie neturi ką berti į dirvą.

Ne vien politinių, ekonominių ir socialinių struktūrų pakeitimai palengvins visuomenės gyvenimą. Reikia išugdyti naują žmogų, tvirtą asmenybę, kurio širdis pilna meilės, iš kurios jis semsis jėgų aukotis už brolius ir už Tėvynę. Kova dėl laisvės suvienijo visus mūsų žmones, padarydama tikrą stebuklą: mažutė tauta nugalėjo milžinišką jėgą. Šiandien, prisimindami žuvusius už Tėvynės laisvę, išgirskime iš aukštai atskambančius jų balsus: saugokite mūsų laisvę, mokėkite ją gyventi.

Tad būkime verti mūsų kankinių kraujo ir motinų bei tėvų ašaromis iškovotos laisvės. Neleiskime neapykantai, siauriems interesams, ambicijoms užgožti tą silpną, jauną daigelį, kuris po ilgos žiemos išdygo mūsų Tėvynėje.

Valdas Adamkus

Likimo vardas - Lietuva 23

Ministrė gavo smarkios pylos, buvo griežtai įspėta, bet jos atsisistatydinimo Kongresas vis dėlto nepareikalavo. Vėliau mums susitikus, jai pakako garbės jausmo padėkoti man už griežtą ekologinę politiką, padėjusią atremti kongresmenų kritiką, nors, aišku, ji nė neužsiminė, kad pati ir buvo kalta dėl susidariusios situacijos.

Bet 1983 metais mums nustačius, kad galinga "Dow" chemijos produktų kompanija nuodingaisiais chemikalais teršia aplinką, kilo naujas mūsų įstaigos konfliktas su centrine būstine Vašingtone. Ministrės pavaduotojas, tiesiog keikdamas mane ir mano štabą, įsakė falsifikuoti duomenis ir nuslėpti ekologinės žalos faktus.

Ši taršos slėpimo istorija iškilo viešumon. Mane skubiai iškviėtė į Kongresą, ten atvirai papasakojau, kaip viskas vyko. Mano liudijimo fragmentus vakaro žiniose parodė pagrindinės JAV televizijos stotys, komentavo didžioji spauda. Kitą dieną A. Gorsič buvo pakviesta į Baltuosius rūmus. Išėjusi po susitikimo su prezidentu R. Reiganu, ji pareiškė, kad atsisistatydina.

Aplinkos apsaugos agentūrai vėl ėmė vadovauti buvęs R. Niksono kabineto narys Viljamas Roklhauzas, 1971 metais mane priėmęs dirbti penktojo regiono administratoriaus pavaduotoju. R. Reigano laikais jis vadovavo labai stambiai celiuliozės kompanijai Sietle. Mano liudijimo Kongrese išvakarėse V. Roklhauzas man paskambino ir moraliai parėmė, ragindamas kalbėti nie-

Visos ligos randasi dėl nežinojimo

"Tibeto medicinos pagrindai" bei "Apie gimimą ir gyvenimą" – tebuvo dvi į lietuvių kalbą išverstos knygos apie tibetiečių gydymo būdą. Ką tik knygynuose pasirodė "Minties" išleistas "Tibeto gydymo menas". Tai šios šalies tyrinėtojo Ian A. Bakerio parengtas albumas, kuriame, remiantis specialiais piešiniais, atskleidžiamos ligų priežasties nu-statymo, apsisaugojimo nuo jų ir gydymo paslaptys. Įžvalgiai aiškindamas "madingus" negalavimus – stresą, alergiją, širdies ligas ir daugelį sveikatai kenkiančių veik-snių, albumo sudarytojas skatina permąstyti ir tradicinį Vakarų požiūrį į sveikatos priežiūrą.

Pagrindinis Tibeto medicinos vadovėlis yra "Žud ši" ("Keturiuos tantras"), iš kurio jau antras tūkstantmetis moko visi tibetiečių metodais dirbantys gydytojai. Vadovėlio komentaras "Mėlynasis berilas" XVI a. parašė žinomas gydytojas tibetietis Sangjo Gjamtsa. Šis komentaras su paveiks-lėliais – medicininėmis thankomis buvo ir yra pagrindinė priemonė mokantis Tibeto gydymo meno. 1992 m. tekstas su piešiniais buvo išleistas Londone ir sudaro "Tibeto me-dicinos atlasą".

Apie Tibeto mediciną kalbamės su gydytoju, prieš trejus metus išvertusiu "Tibeto medicinos pagrindus", Sauliumi Maceina.

Audrė Srėbalienė

- Ar mes, pripažįstantys tradicinę Vakarų mediciną, galėtume paklusti Tibeto medi-cinos dėsniams?

- Tibeto medicina pagrįsta visiškai kitokia nei vakariečių pasaulėžiūra. Dažnai šią medi-ciną bandoma priskirti netradi-ciniams gydymo metodams, tačiau vadinti ją netradicine ga-lima tik su išlyga, kad ji nėra tra-dicinė Vakaruose.

Tibeto mediciną grindžianti budizmo filosofija neatskiria žmogaus nuo išorinio pasaulio: žmogus – tai būtybė, glaudžiai susijusi su kosmosu. Visi kos-moso procesai, visų jo energijų žaismas apima ir žmogų. Ti-betiečiai suvokia, kad visata ir žmogus egzistuoja dėl penkių stichijų – erdvės, vėjo, ugnies, vandens ir žemės – kosminių energijų pulsacijos. Šių stichijų energijos formuoja gamtą ir žmogaus kūną, pasireiškdamos penkiais elementais – žeme, vandeniu, ugnimi, metalu ir medžiu. Žmogaus organizmo funkcionavimą palaiko jo kūno trys energijos sistemos, vadi-namieji skysčiai – vėjas, tulžis ir gleivės. Tų trijų sistemų pu-siausvyra yra sveikata – joms išsiderinus žmogus susergera. Taigi ir gydymas remiasi pu-siausvyros tarp šių lengvai pa-žeidžiamų faktorių sugrąžini-mu arba jos išlaikymu dieta, vaistais ar kitomis gydomosio-mis priemonėmis.

Panašiai žmogų galima trak-tuoti vakarietiškos medicinos požiūriu. Yra toks terminas ho-

meostazė – žmogaus organizmo vidinis pastovumas. Jei išsilaiko ta vidinė pusiausvyra, žmogus yra sveikas, jei ji sutrinka – su-sergera. Tik mes, kalbėdami apie europietišką homeostazę, nela-bai įsivaizduojame, kokie me-chanizmai kuriai reguliavimo sistemą veikia.

Vakarų medicina dažniausiai ieško ligos priežasties ir stengia-si ją panaikinti. Deja, dažniausiai priežastis nenustatoma ir gydo-ma tik simptomiškai. Pavyz-džiui, žmogus serga hipertenzija,

bet nenustačius, kas ją sukelia, tenka veikti simptomus – ma-zinti kraujospūdį vaistais.

Tibeto gydytojai, diagnozuo-dami ligą, pirmiausia žiūri, kuri iš tų trijų sistemų sutrikdė pu-siausvyrą, o jau paskui stengia-si ją atkurti. Gydytojai žino, ką daryti, kai būna per daug "vėjo", ar "tulžies", arba "gleivių". Mū-sų supratimu, pirmiausia sten-giamasi žmogų palenkti gyventi sveikai: parinkti jam dietą, iš-blaškyti blogas mintis ir t. t.

- Ar žmogus įstengtų pats tu blogų minčių atsikratyti?

- Tam yra dvasinės metodi-kos: "Eik pas Lamą (mokytoją) – medituos ir pasveiksi". Beje, kiekvienas gydytojas užsiima tam tikra meditacine praktika.

- Tačiau vien meditacijomis visų ligų išgydyti neįmanoma.

- Tibetiečiai vartoja ir vaist-us. Jų yra kuo įvairiausių - auga-lų, mineralų, gyvulinių medžia-gų, metalų. Vaistai sudaryti iš komponentų, nuo 5 iki 20, 30 ar 60, ir kiekvienas jų veikia savaip. Akupunktūra ligas labi-au linke gydyti kinai, Tibete šis būdas nėra labai paplitęs. Ligos diagnozuojamos pagal pulsą ir šlapimo tyrimą. Tačiau tam reikia įvaldyti pulso diagnos-tiką. Gyvenant Vakarų šalyse, to išmokti beveik neįmanoma, - reikia mokytojo ir didelės pa-tirties. Kaip gi galėtume supras-ti, ką reiškia pulsas, pavadintas

"Bedančio šuns kandžiojima-sis"? Taigi ir akupunktūra pas-mus daroma pagal tam tikras schemas: kiekvienai ligai pri-taikomas tarytum receptas ku-riuos taškus reikia paveikti.

Tibetiečiai medicinos moko-si apie 20 metų. Net mokslus baigęs praktikuojantis gydytojas privalo nuolat atsiklausti moky-tojo. Sulaukęs apie 60 metų ti-betietis jau gali gydyti savaran-kiškai. Autentiškos Tibeto me-dicinos Vakarų šalyse pritaikyti beveik neįmanoma, gal tik kai kuriuos vaistus. Yra metodikų, kuriomis tibetiečiai kai kurias li-gas gydo geriau nei mes, kai ku-rias – blogiau, kai kurių – visai nepagydo, bet vartojami jų vais-tai niekada nepakenkia.

- Kokią reikšmę, mokantis Ti-bete gydymo meno, turi pieši-niai?

- Piešiniuose atvaizduota vi-sa, kas vyksta su žmogumi jam gyvenant. Piešiniai moko, kaip nuleisti kraują, kokius vaistus kokių laiku duoti ir t. t. Tibeto gydytojai kelerius metus pašvenčia šių paveikslų ir juos aiškinančių tekstų studijavimui. Paveiksluose vaizduojami Buda bei Bodisatva – žmonės, jau pa-siekę nušvietimą. Bodisatva po mirties nenukeliauja į Nirvaną, bet vėl atgimsta žemėje, kad padėtų kitoms gyvoms būty-bėms išsigelbėti nuo kančių.

(nukelta į 4 psl.)

Sakralinės muzikos koncertas Kretingos bažnyčioje

V. Kapočiaus nuotr.

ko nenutylint. Po A. Gorsič atsisistatydinimo R. Reiganas jį pakvie-tė vėl vadovauti JAV aplinkos apsaugai, ir šis žmogus per trumpą laiką sugebėjo atkurti agentūroje reiklumo dvasį, pakelti labai smukusią darbuotojų moralę. Jis buvo ministru ligi pirmosios R. Reigano kadencijos pabaigos, o po to grįžo dirbti į stambųjį pri-vatų verslą.

Aš tapau vieninteliu iš dešimties regioninių administratorių, kuriam, keičiantis Vašingtone valdžiai, netekdavo atsisistatydinti iš savo posto. Vis būdavau paliekamas dirbti toliau, o jau vėliau aplin-kos apsaugos ministrai atleisti mane iš pareigų, nesulaukus ketverių metų kiekvienos valdžios kadencijos pabaigos, pasidarydavo itin keblu, nes reikėtų pateikti labai rimtus kaltinimus, pateisinančius, kodėl taip daroma. Mat tokiu atleidimu būtų neišvengiamai susi-domėjusi spauda, o JAV partijos vengia viešai save kompromi-tuoti. Politikai geriau užgniaužia savo kad ir didžiausias ambici-jas, bet nekelia triukšmo spaudoje. Amerikoje stengiamasi vado-vautis, sakyčiau, šiek tiek cinišku posakiu: "Politika – nieko as-meniško, tik – biznesis".

Kaip karjeros regioninis administratorius, aš galėdavau per įvai-rius pasitarimus atviriau negu kiti mano kolegos kritikuoti, mūsų nuomone, nevykusius Vašingtono sumanymus. Neretai taip elgtis mane paragindavo kiti administratoriai sakdami: "Tu kietai režk visų mūsų vardu". Tai dažnai nepatikdavo Vašingtono valdinin-kams, bet jie pasistengdavo nutylėti ir nerodydavo nepasitenkini-mo.

Beje, mano santykiai buvo labai neblogi beveik su visais Aplin-kos apsaugos agentūros vadovais, išskyrus vienintelę Aną Gorsič. Net ir Dž. Karterio kabineto ministras Dagas Kastlas būdavo vi-suomet dėmesingas ir, man atvykus į Vašingtoną, ypač domėda-vosi tarptautinėmis programomis Rytuose, kuriose dalyvaudavau nuo 1972 metų.

Tokia politinė nepriklausomybė man praversdavo, kai reikėda-vo rūpintis itin svarbiomis mūsų regionui ekologinėmis progra-

momis.

Turbūt reikšmingiausias mano įnašas į Amerikos aplinkos ap-saugą – Didžiųjų ežerų išvalymas. Šio baseino vandenų nesiliau-janti tarša buvo įsisenėjusi ekologinė problema, tolydžio vis sun-kėjanti. Ežerų užterštumas kulminaciją pasiekė apie 1968-1969 metus. Spauda ėmė kritiškai rašyti apie labai sunkią šio višai Ame-rikai nepaprastai svarbaus regiono ekologinę padėtį. "Čičago Tri-bune" išspausdinta nuotrauka, kurioje užfiksuota, kaip varva te-palai nuo rankos, ištrauktos iš Didžiųjų ežerų vandens, virto sa-votišku žaliųjų akcijų simboliu. Įvyko net protesto demonstracijų, per kurias reikalauta skubiai sustabdyti tolesnę šio regiono taršą.

Didžiųjų ežerų užterštumu susirūpino ir JAV bei Kanados vy-riausybės. Imta griežčiau bausti teršėjus. Bet tai tebuvo įprasta aplinkos apsaugos įstatymų priežiūra. Specialiai Didiesiems ežerams federalinė valdžia lėšų dar neskyrė.

Man pradėjus dirbti Penktojo regiono administratoriaus pa-vaduotoju, mūsų įstaigoje Didiesiems ežerams, nors jie ir laikyti itin sudėtingos ekologinės padėties zona, taip pat nebuvo skiria-ma išskirtinio dėmesio. Aš pirmiausia pasirūpinau tenai nukreipti kuo daugiau bendrajai regiono aplinkos apsaugos priežiūrai nu-matytą federalinių lėšų. Kartu pradėjau spausti Vašingtoną, kad Didžiųjų ežerų ekologijai būtų sukurta speciali programa. Bet iš pradžių nesulaukiau pritarimo, nes mūsų agentūros centrinėje įstaigoje manyta, kad šio baseino taršos problemų nevertėtų iš-skirti iš bendrų vandenvals reikalų.

Vis dėlto ilgainiui, sudarant metinį aplinkos apsaugos biudžetą, man pavykdavo iš papildomų lėšų fondo Didžiųjų ežerų priežiūrai išprašyti kokį 100-150 tūkstančių dolerių. Galiausiai buvo sukur-ta ir atskira šio baseino vandenvals federalinė programa, o ją vykdyti patikėta ne centrinei, bet mūsų įstaigai. Tai leido padidin-ti žmonių, užsiimančių Didžiųjų ežerų ekologine priežiūra, skaičių, o devintojo dešimtmečio viduryje ir imtis bendrų su Kanada taršos

(nukelta į 4 psl.)

■ JAV Senatas sausio 6 d. pradėjo svarstyti prezidento Bill Clinton apkaltos procesą, kuriame prieš pat Kalėdas pritarė Atstovų rūmai. Neabejojama, kad dviejų trečdalių balsų daugumos, kuri leistų nušalinti prezidentą nuo valdžios, Senate surinkti nepavyks. Todėl abiejose politinėse stovyklose dabar svarstoma papeikimo JAV vadovui galimybė, kad šis procesas būtų greitai baigtas. "Siekiant greito proceso reikėtų atsakyti liudytojų parodymų. Jų nereikia, nes yra pateikti protokolai, kurie gali būti patikrinti ir perskaityti", - sakė Senato respublikonų daugumos lyderis Trent Lott. Tam prieštarauja Atstovų rūmų Teisės komiteto pirmininkas Henry Hyde. Svarstymas turėtų prasidėti sausio 11-ąją ir baigtis vėliausiai po dviejų savaitių balsavimu dėl papeikimo prezidentui. Vis dėlto T.Lott greičiausiai nesilaikys šio plano, jei jam nepritars 55 respublikonų senatorių dauguma.

Nei demokratai, nei Baltieji rūmai nesutiko su pasiūlytomis datomis. Vis dėlto šis pasiūlymas rodo, kad Senatas pasirėngęs sparčiam B.Clintono teismui pagal du apkaltos straipsnius. Respublikonų teigimu, nors B.Clintono atstadydinti tikriausiai nepavyks, jo prezidentavimas yra suterštas skandalo. Romanas su buvusia Baltųjų rūmų stažuotoja Monica Lewinsky, apžvalgininkų teigimu, smarkiai pakenkė ir demokratų galimybėms per ateinančius prezidento rinkimus.

■ Per Naujuosius metus 48 valandas atsikvėpęs sausio 2 d. prezidentas B.Clinton pareiškė savo biudžeto projekte siekiant padidinti Pentagonui skirtą pinigų sumą 12 milijardų dolerių. Jei pasiūlymas bus priimtas, tai bus pirmasis Pentagonui skirtų lėšų padidinimas po 1991 metų Persijos įlankos karo.

■ Pavojingiausia JAV vieta yra Indianos valstijoje esantis Gary miestelis, o saugiausias miestas jau trečius metus iš eilės yra Amherst New Yorko valstijoje. Tai paskelbė "Morgan Quinto Press" leidybos grupė, remdamasi 1997 metų statistika

Nuo lietaus Lietuvoje lietuviai bėgo į šiltus kraštus

Šiemet Lietuvos gyventojai daug keliavo. Lietingą 1998 metų vasarą kraštiečiai lėktuvais ir autobusais traukė į šiltuosius kraštus - Turkiją, Ispaniją, Viduržemio jūros kurortus. "Lietuvos avialinijų" lėktuvais atostogauti skrido 8 tūkst. 200 žmonių. Tai yra 37 % daugiau nei pernai. Nemažai žmonių skrido ir kitų avialinijų lėktuvais, ypač per Varšuvą, nors iki jos autobusu tekdavo važiuoti

10 valandų. Šis sezonas buvo palankus keliautojams lėktuvais, nes kainos buvo rekordiška mažos, kartais net mažesnės už keliones autobusu į tą pačią šalį. Manoma, kad kitą sezoną kelionės dar gali atpigt, nes po Lietuvos turizmo rinką pradėjo idėmiai žvalgytis užsienio šalių turizmo agentūros. Kai kurios ketina Lietuvoje atidaryti biurus.

LR

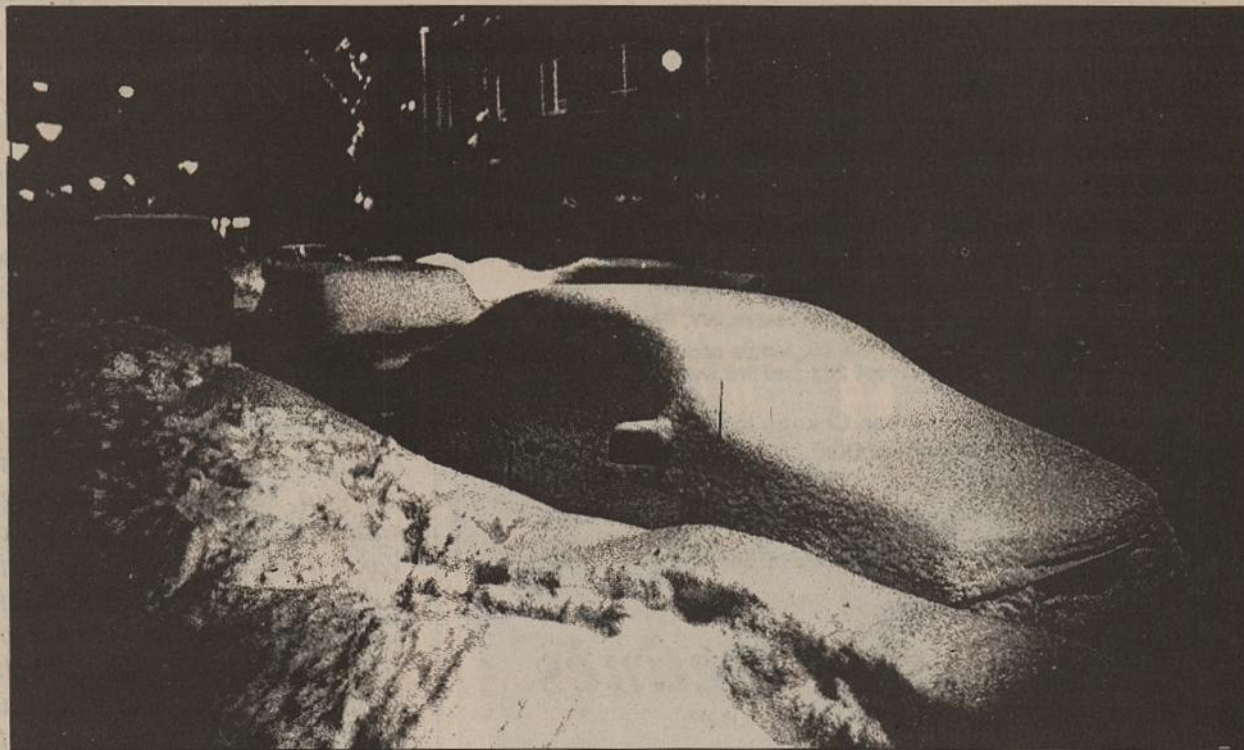
Irako dienraštis "Metų žmogumi" išrinko Saddamą Husseiną

Irako prezidentą Saddamą Husseiną už drąsą ir populiarumą šalyje savaitraštis "Al-Musawir al-Arabi" paskelbė "Metų žmogumi".

"Niekas kitas... tik jis gyvena mūsų širdyse ir simbolizuoja mūsų orumą ir garbę", sako-

ma sekmadienį pasirodžiusio savaitraščio redakcinėje skiltyje, šalia kurios išspausdinta Saddamo Husseinio, užsidėjusio kaubojaus skrybėlę ir laikancio rankose automatinį šautuvą AK-47, nuotrauka.

"Kas dar turi tiek ryžto, kad

Vilnius naktį

V. Kapočiaus nuotr.

Kinijoje sukurta didžiausia pasaulyje auksu dengta budos statula

Kinijos pietinės dalies prekybinio Šendženo miesto menininkai, suderinę nuoširdų pamaldumą su pagarba viskam, kas blizga, sukūrė pačią didžiausią pasaulyje auksu dengtą budos statulą, pranešė valstybinės žiniasklaidos priemonės. Budistų užuojautos deivės

Kvanjin 3,8 metrų aukščio statulai, kurią menininkų grupė kūrė daugiau nei dvejus metus, buvo sunaudota per 100 kilogramų aukso, pranešė agentūra.

Gruodžio 27 d. "Guinnesso pasaulio rekordų knygos" atstovybė Šanchajuje patvirtino, kad tai didžiausia iki šiol sukur-

ta tokio tipo budistinė statula.

Be to, auksu tvaskanti statula dar yra dekoruota deimantais, nefritu ir tūkstančiais kitų brangakmenių.

Statula dabar eksponuojama pietinėje Chainanio provincijoje.

LAIKAS

Gatvės muzikantas

V. Kapočiaus nuotr.

Visos ligos randasi dėl nežinojimo

(atkelta iš 3 psl.)

- Kodėl, tibetiečių akimis žvelgiant, žmonės susserga?

- Kalbėdamas apie ligų priežastis, Šakjamunis Buda maždaug prieš 2500 metų aiškino, kad yra 84 tūkst. žalingų emocijų, pavvyzdžiui, geismas, pyktis, kurios tam tikru būdu veikia žmones ir sukelia įvairių sutrikimų. Šiuos galima suskirstyti į 1016 rūšių, o jas - į 404 ligas. Ligų priežastys būna dvejopos: tolimos ir tiesioginės. Neįmanoma nustatyti visų specifinių ligos tolimųjų priežasčių, tačiau jų pagrindas yra žalingos emocijos: geismas, pyktis ir proto tamsumas. Šios trys emocijos savo ruožtu kyla iš nežinojimo. Visos ligos randasi dėl nežinojimo, kad nieko nėra amžino, kad viskas visatoje kinta. Iš nežinojimo kyla prisi-

rišimas, o dėl prisirišimo netekties valandą persmelkia kančia.

Mirtis - tai gyvenimo trukmės, karmos ir nuopelnų išsekimas.

"Mirtis ir nepagydomos ligos liudija apie mūsų fizinių kūnų neamžinumą ir trumpalaikę egzistuojančių dalykų prigimtį. To vengdami arba tai slopindami, galime išprotėti ar pulti į depresiją. Tačiau tai išsąmoninę, išsivaduosime iš mūsų gyvenimą trumpinančių baimių ir nepagrįstų vilčių. Budistinis kelias grindžiamas kančios apmąstymais. Supratę ligų priežastis, išmoksime prie nieko neprisišėti ir labiau užjausti kitus", - rašoma knygoje "Tibeto gydymo menas", kuri, pasak gydytojo S. Maceinos, nepaisant kai kurių terminų vertimo netikslumų skaitytoją supažindins su šia Tibeto kultūros palikimo dalimi.

Mūza Rubackytė - ne tik puiki pianistė

Paryžiuje gyvenanti garsi pianistė Mūza Rubackytė, neoficialiai vadinama lietuvių kultūros ambasadore pasaulyje, dabar tarsi įteisino šį titulą. Mūza Rubackytė kartu su Lietuvos kultūros ministerija, kaip informavo Eltą ministerijos atstovas spaudai, įsteigė viešąją įstaigą "Lietuvos artistinis veiksmas". Ši įstaiga padės įgyvendinti ilgametį lietuvių kultūros pristatymo pasaulyje planą, kuriuo per artistinę veiklą siekia-

ma kuo plačiau užsienyje rodyti Lietuvą, didinti mūsų šalies įtaką. Pirmasis "Lietuvos artistinio veiksmo" organizuojamas koncertas turėtų įvykti šių metų vasario 18 dieną Vokietijoje, Bonos "Bethoven house". "Lietuvos artistinis veiksmas", kaip pranešta Eltai, visų pirma ketina orientuotis į Vokietiją. Ši valstybė pasirinkta dėl jos svario Europoje, aukštos, šimtmečius puoselėjamos kultūros.

ELTA

Valdas Adamkus

Likimo vardas - Lietuva 23

(atkelta iš 3 psl.)

mažinimo darbų. Aš tapau šios programos koordinatoriumi - bendros komisijos pirmininku.

Didžiųjų ežerų vandenvala imta finansuoti iš federalinio aplinkos apsaugos biudžeto, specialiai tam kasmet numatant lėšų. Mūsų įstaigoje buvo sukurtas skyrius, užsiimantis tik šio baseino ekologinėmis problemomis. Jame dirbo apie šešiasdešimt žmonių. Įsigijome moderniausia laboratorinė įranga aprūpintą laivą, kuris, nuolat plaukiodamas Didžiaisiais ežerais, tyrė vandens būklę ir galėjo labai operatyviai nustatyti taršos šaltinius. Išaiškinę kaltininkus, juos, žinoma, bauddavome ir priversdavome tuoj pat nutraukti tolesnį vandens teršimą.

Atlikdavome ir kitokių tyrimus. Antai nustatydavome nuodingų nuosėdų kiekį ežerų dugno grunte ir net toksinių medžiagų sankaupas žuivyse. Šia informacija remdamiesi paskaičiuodavome, tarkime, kiek kartų per savaitę, nerizikuojant sveikata, galima valgyti Didžiuosiuose ežeruose sugautą vienos ar kitos rūšies žuvį. Patardavome ir kaip ją sveikiau paruošti, kokiose jų dalyse mažiausiai taršos.

Tarša Didžiuosiuose ežeruose ėmė kasmet mažėti. Žinoma, tai labai brangiai kainavo. Vien mūsų tyrimo ir ekologinės kontrolės tikslams federalinis biudžetas skirdavo kiekvienais metais apie dešimt milijonų dolerių. Iš viso Penktojo regiono aplinkos apsaugai, įskaitant valymo įrenginių statybos finansavimą, mūsų įstaiga kasmet išleisdavo iki dviejų milijardų dolerių.

Džiaugiuosi, kad per kelerius paskutiniuosius darbo Penktojo

regiono administratoriaus pareigose metus man pavyko išspręsti dar vieną įsisenėjusią problemą. Pagaliau įstengėme sureguliuoti mūsų įstaigos ir indėnų genčių santykius.

JAV valdžia su indėnų gentimis (jos save vadina tautomis) sudaro specialias sutartis, kuriomis įsipareigoja teikti joms įvairaus pobūdžio pagalbą. Tačiau dažnai pažadai būdavo netesimi, ir tai tik stiprindavo indėnų iš kartos į kartą perduodamą nepasitikėjimą Amerikos valdžia ir net apskritai baltuoju žmogumi.

Indėnų gentys gyvena rezervatuose, kurių gamtos išsaugojimu privalėjo rūpintis Aplinkos apsaugos agentūra, tačiau daug metų šiems tikslams būdavo skiriama labai mažai lėšų. Tik JAV prezidentu išrinkus B. Klintoną, federalinė valdžia ėmė rimtai rūpintis senųjų Amerikos gyventojų problemomis.

Penktojo regiono teritorijoje gyvena gana daug indėnų. Vien mums priskiriamose Viskonsino valstijoje įsikūrę dvidešimt devynios jų gentys. Jos turi savo savivaldybes, policiją, mokyklas, ligonines. Indėnai šias įstaigas finansuoja daugiausia patys, nes ilgus metus jiems skiriama federalinės valdžios pagalba būdavo palyginti nedidelė. Bene svarbiausias jų pajamų šaltinis - lošimo namai. Mat daugumoje JAV valstijų draudžiama juos steigti, bet šie draudimai netaikomi indėnų rezervatams.

B. Klintonui paskyrus aplinkos apsaugos ministrę Kerol Brauner, nuvykau į Vašingtoną ir papasakojau jai apie gamtos apsaugos padėties indėnų rezervatuose. Ją nustebino, kad mūsų Penktojo regiono metiniame biudžete federalinė valdžia tiems reikalams numatydavo skirti mažiau negu 1 procentą lėšų.

Ministrė paprašė išdėstyti raštu mūsų pasiūlymus ir, juos gavusi, kreipėsi į prezidentą B. Klintoną. Pirmą kartą JAV istorijoje jis sukvietė į Baltuosius rūmus visų indėnų genčių vadus pasitarimui. Prezidentas jiems pažadėjo, kad indėnų rezervatų gamtos vertybių išsaugojimui bus sukurta speciali gerai finansuojama programa. B. Klintonas pažadą tęsė.

Subūrėme specialistų grupę, kuri turėjo nuolat rūpintis rezervatų gamtos priežiūra. Daugybę kartų susitikdamas su genčių vadais, pamažu išsikovojau jų pasitikėjimą. Jie sutiko bendradarbiauti su mūsų įstaiga. Apmokėme jų žmones ir ilgainiui jau patys indėnai buvo pasirėngę kvalifikuotai prižiūrėti, kad rezervatuose būtų laikomasi gamtos apsaugos reikalavimų.

Tapau indėnų patikėtiniu. Kilus kokiam konfliktui su vienos ar kitos valstijos valdžia, jų vadai atvykdavo pas mane į Čikagą prašyti pagalbos. Tekdavo vykti pas gubernatorių ir ginti indėnų interesus.

LAISVALAIKIO VALANDOS

Man dar dirbant Aplinkos apsaugos agentūros regioninio administratoriaus pavaduotoju, mes su Alma persikėlėme iš pamažu lietuvių apleidžiamo Market Parko rajono į Čikagos vakarinėje dalyje esantį priemiestį Hinsdeilą, kur pasistatydinome naują, didesnę ir patogesnę namą.

Iš pradžių tenai nusipirkome nemažą žemės sklypą. Mums ji pasiūlė vienas giminaitis, nekilnojamojo turto agentas. Nors tuomet dar nė negalvojau statydintis naują namą, bet jis mane įkalbėjo nuvažiuoti bent pasižiūrėti, nes vieta esanti labai jauki. Iš tikrųjų, apsidairęs pamačiau, kad gatvė ten baigiasi akligatviu, nepaprastai tylu, girdi vien ošiant ažuolyną.

Sužinojau, kad tą hektaro dydžio sklypą parduoda į pensiją išėjusių lietuvių šeima. Giminaitis mane ėmė įtikinėti, kad labai apsimoka jį pirkti, jei net ir neketinčiau statydintis kito namo, nes tai būtų puiki investicija.

Nuvažiavo pasižiūrėti sklypo ir Alma: Tos vietos ramuma veikė tiesiog magiškai.

(bus daugiau)

KNUTS SKUJENIEKS

*Duokit man atilsį
miško atilsį
samanų ir kankorėžių atilsį
duokit atilsį daug regėjusioms mano akims
duokit atilsį apsitraukusiai rūdimis dvasiai
duokit man atilsio mirksnį
to esmi nusipelnęs
Iš žemės ruopiasi balsas
Per anksti dar!*

*Duokit man atilsį
burną sklidiną žemės
duokit atilsį
sukryžiuotas rankas ant krūtinės
duokit žvakę vaškine
to esmi nusipelnęs
Iš žemės ruopiasi balsas
Per vėlu jau!*

Vertė Sigita Geda

Vaikas su obuoliais

V. Kelero nuotr.

Dovana senosios muzikos mėgėjams

Vilniaus plokštelių studijos padalinys "Semplice" ką tik išleido unikalią kompaktinę plokštelę (CD) "Musica terrae Vilnensis". Tai mažai tyrinėtose XVI - XVII amžių Lietuvos muzikos rinkinys, kurio dalis pirmą kartą pristatoma klausytojams. Plokštelėje yra įrašytos ir senosios muzikos mėgėjams žinomos XVI amžiaus anoniminių giesmės, kurios sovietmečiu buvo cenzūruotos, ir naujai išverstos iš senosios len-

kų kalbos, taip pat pirmą kartą prikeltas XVII amžiaus vargonų repertuaras iš Kražių bei Sapiegų vargonų tabulatūrų, autentiškais renesanso ir baroko instrumentais įgrotos LDK kompozitorių pjesės, neįprasta gyvybe alsuoja lotyniškai bei itališkai įdainuoti madrigalai ir giesmės. Kompaktinės plokštelės viršelyje Barboros Radvilaitės portreto iš Dailės muziejaus rinkinių reprodukcija. LR

Kalėdiniai ir naujamečiai kuriozai

Suniokota eglė

Zep Pruger, Austrijos Karintijos žemės folkloro švenčių organizatorius, teigia: "Bavariai ir vokiečiai šiauriečiai dabar gyvena kaip katė su šuniu". Šiuos jo žodžius neseniai patvirtino nesusipratimas Austrijos-Vokietijos pasienyje. Per Bavarijos Valzenbergo miestelį iš Karintijos į Berlyną buvo vežama Kalėdų eglė. Bavarijos pasieniečiams ji pasirodė pernelyg didelė. Ilgai negalvoję, jie nuplovė maždaug dviejų metrų kamieno galą. Bet ne nuo medžio apačios, o nuo viršaus: tegul pašoka berlyniečiai prie "begalvės" eglės. Kad ir kaip pyktų naujosios Vokietijos sostinės gyventojai, bavarijos pasieniečiai paprasčiausiai laikėsi itin didelių krovinių pervežimo instrukcijos.

Kalėdų Senelis, nemokantis alimentų

Šventų Kalėdų išvakarėse La Toja Ramires su sūnumi atėjo į vieną New Yorko prekybos kompleksą, ketindama nupirkti jam dovaną. Kaip ir visus pirkejus, ją pasveikino Santa

Klaugas, kuris, pasižiūrėjęs iš arčiau, pasirodė esąs buvęs šios damos vyras. Moteris jo nesėkmingai ieškojo per teismą, kad galėtų išsireikalausiti alimentus vaikui auginti. "Mūsų tėtis - Santa Klaugas!" - džiaugsmingai suriko sūnus. O motina tylėdama išsitraukė iš rankinės teismo sprendimą ir įteikė buvusiam su-tuoktiniui. Šis automatiškai įsi-kišo dokumentą į maišą.

Prabėgo kelios dienos, o kalėdinis moters troškimas vis neišsipildė. Tuomet ji vėl užsuko į prekybos centrą, nuplėšė Santa Klauso barzdą ir skėlė antausį.

Gyvenimas virš parako sandėlio

Vieno Berlyno Rainikendorfo rajono namo gyventojai kelias savaites praleido, galima sakyti, ant parako statinės. "Sumanus" verslininkas į tuščią pastato rūšį buvo susitempęs daug sprogmenų, gausiai naudojamų per Kalėdų ir naujametės šventes. Šiame arsenale policija surado maždaug septynias tonas įvairiausių šaudyklių, raketų ir petardų. Joms išvežti prireikė net keturių sunkvežimių.

"Time"

Kultūros ministrė prancūzų meno sargyboje

Prancūzijos kultūros ministrė Catherine Trautmann skubėjo kaip įprastai. Jau buvo belipanti į greitąjį traukinį, vykstantį į Lioną, kai "Newsweek" korespondentas Paryžiuje ją pasivijo. Ji važiuojo į Quebecą, po to privalėjo skubėti į New Yorką, kur Guggenheimo muziejuje turėjo atidaryti pagrindinę prancūzų šiuolaikinio meno parodą. Jau traukinyje, kažkam keletą kartų paskambinusi ir parūkiusi, 47 metų socialistų partijos žvaigždė iš Elzaso pagaliau rado laiko atsilošti ir pakalbėti su savaitraščio "Newsweek" Paryžiaus biuro vadovu Christopher Dickey. Greitai berdama žodžius, nuosekliai, beje, anglų kalba, ji gynė savo vyriausybės požiūrį į meną, kultūrą ir privatų politikų gyvenimą.

- Koks yra Guggenheimo parodos tikslas?

- Manau, kad prancūzų dailininkai Jungtinėse Valstijose nėra pakankamai gerai žinomi. Vien žvilgtelėjusi į paveikslų, skulptūrų kainas, pastebiu ši skirtumą.

- Ar sutinkate, kad New Yorkas užėmė Paryžiaus, kaip tarp-tautinės kultūros sostinės, vietą?

- New Yorkas kultūrai yra labai svarbi vieta. Tačiau pasaulyje, manau, pakanka vietos ir kelioms "kultūros sostinėms".

Keletas pastaruoju metu labai sėkmingai eksportuojamų prancūzų kultūros kūrinių yra sukurti anglų kalba. Turiu omenyje paskutiniuosius Luco Bessono filmus ar Europoje ir Japonijoje populiarią technomuziką.

Laimei, kultūroje nėra tokių durų, pro kurias nebūtų galima įeiti. Pavyzdžiui, techno-. Visi šneka apie "prancūzišką" technomuziką. Tai pripažįstama Prancūzijoje ir kitose šalyse.

- Bet ar ne keista, kad prancūzų menininkai taip geranoriškai priima anglų kalbą?

- Anglų kalba yra tarptautinė. Tačiau jūs ir pats žinote, kad bendravimas tik viena kalba nebūna toks turtingas. Tuomet kažko netenkama.

- Anglų kalba pamažu tampa Europos kalba.

- Europa yra mozaikiška. Šimtus metų ji buvo veikiamą įvairių įtakų, tačiau čia taip pat gyvavo vietinės tradicijos, kalbos ir nacionalizmas. Įdomiausia, kad iš šios turtingos įvairovės gaunama naudos.

- Prancūzija stengiasi neįsileisti amerikiečių televizijos ir filmų ar bent riboti jų skverbimąsi.

- Nieko blogo nėra, jei prancūzai mato mišrios pagal rases visuomenės gyvenimo pavyzdžius amerikiečių televizijos serialuose. Tačiau jei vaikinai Prancūzijoje žino apie amerikiečių teisingumo sistemą daugiau nei apie prancūzų, tai jau tampa problema.

- Kaip būtų galima išspręsti šią problemą?

- Mes tai vadiname "kultūrinio išskirtinumu". Žinoma, jūs pamanykite, kad galvojame esą išskirtiniai, nes esame prancūzai. O iš tikrųjų tuo norime pasakyti, kad kultūrinė veikla nėra rinkos dalykas. Kultūra nėra tik paprasčiausias produktas. Tai tvirta mūsų nuostata. Ir mes giname galimybę išsaugoti kūrybos laisvę. Šiandienos problema yra ta, kad rinką daugiausia lemia stambus biznis. Žinoma, rinkta yra svarbus dalykas, tačiau ne visada bestse-

leris būna geriausia knyga. Mes norime išsaugoti pasirinkimo laisvę.

- Kai kas kalba, kad jūs ginatė kultūros tvirtovę, kuri jau užimta.

- Tai nėra gynyba - tai puolimo pozicija. Viena ar kelios šalys negali primesti taisyklių visam pasauliui.

- Pinigai ir rinka yra gyvybiškai svarbūs visoms meno rūšims. Ar gali Prancūzija vėl daryti svarbią kultūrinę įtaką net netapdama ekonomiškai galingesnė? Mat daugelį dešimtmečių ją buvo apėmęs sąstingis.

- Manau, kad su euru mes to pasieksime. Eurais sukurs atsvarą doleriui. Jis netaps stipriausias, bet bus pakankamai stiprus.

- Tačiau ar Europa vienydamasi nepasidarys labai panaši į Ameriką?

- Amerikos visuomenė yra paradoksali. Žmonės laisvi, tačiau dar gyva pagunda kartais panaudoti smurtą. Lankydamosi Houstono ligoninėje mačiau daug šaunamaisiais ginklais sužalotų žmonių. Tai jau problema. Aiš-

ku, ir mes dažnai susiduriame su tomis pačiomis problemomis, kaip ir Jungtinės Valstijos, tačiau jos mus užgriūva praėjus keleriems metams. Taigi mums svarbu suprasti, kas vyksta.

- Ką jūs, būdama Prancūzijos vyriausybės oficialus asmuo, prancūzė, manote apie Lewinsky skandalą Jungtinėse Valstijose?

- Prancūzijoje privatus gyvenimas gerbiamas, nes kiekvienas nori šiek tiek pagarbos ir asmeninės laisvės. Čia egzistuoja toks susitarimas, neišskiriant nė prezidento. Kai žmonės sužinojo, kad prezidentas Mitterand turi nesantuokinę dukterį, nekilo jokio triukšmo. Bet čia nebuvo ir jokios problemos, nes jis dirbo kaip dera prezidentui. Mus tiesiog pribloškė įvykiai, susiję su Lewinsky skandalu. Labai įdomu, kodėl Jungtinių Valstijų, tokios galingos ir svarbios šalies, prezidentas negali pareikšti: "Ne, jūs paprasčiausiai negalite kištis į mano privatų gyvenimą". Mums visai nebūtina žinoti, kas toji mis Lewinsky. Tai ne mūsų reikalas. Svarbiau yra Jungtinių Valstijų prezidento autoritetas.

Sero A.Hitchcocko šimtmečiui

Šių metų rugpjūčio mėnesį pasaulis minės didžiojo kino režisieriaus Alfredo Hitchcocko gimimo šimtmetį. Lietuvos kino teatrų ekranuose niekada neviešėjo nė vienas "Hitcho" filmas, nors jų jis buvo sukūręs begales - iš pradžių gimtojoje Anglijoje, kur ir susiformavo nepakartojamas menininko braižas (pavyzdžiui, juostose "Dingusi ledi", "Šantažas", "Žmogus, kuris per daug žinojo", "39 laipteliai"), o paskui - Holivude, kur pastatė daugumą savo kūrinių, tarp jų ir tokių nepamirštamų kaip "Paukščiai", "Psichozė", "Šiaurė - šiaurės vakarai", "Virvė", "Nepažįstamieji iš traukinio", "Svaigulys" ir kt. Nelabai A.Hitchcocko kūryba domisi ir lietuvių televizijos, ir nėra garantijos, kad susidomėtų bent jubiliejiniais metais. Tuo tarpu rusai jau dabar Odesos studijoje rengia 21 dalies serialą, skirtą klasikinio trilerio kūrėjo jubiliejui. Bet tai, anot režisieriaus

Viktoro Nozdriuchino-Zabolotno, "greičiau bus nei trileriai, o detektyvai, kurių siužetinių intrigų pagrindas bus įvairios žmogžudystės". Įvairiausių nužudymų šiuolaikiniame kine ir šiaip pakanka, tačiau A.Hitchcocko filmai nesensta būtent todėl, kad jis kreipė dėmesį ne tiek į dabar ekranuose dominuojantį išorinį veiksmą, o į detektyvinę mįslę, į žmogaus psichologiją, kartais slepiančią tamsiausius, net pačiam žmogui nenuspėjamus gaivalus. Nemažų vilčių dėl būsimos serialo teikia jo labai įdomus aktorių ansamblis. Režisierius sugebėjo sudominti savuoju sumanymu tokias dabartinio rusų kino žvaigždes kaip Irina Rozanova, Sergej Makovecki, Aleksandra Jakovleva, seniau matytas estų aktorius Lembit Ulfsak, taip pat ir "gyvas klasikas" - Sergej Jursk.

Premiere

V. Kelero nuotr.

- Olandijos muziejuose paskutinio poilsio vietą rado apie 100 tūkst. žmonių - mumijų, kaukolių arba griaučių pavidalu. Sukrečianti paroda "Ligi pat plikų kaulų: žmogus išlieka muziejuose" Roterdamo visuomenei pateikia tikrai dalį tokios kilmės eksponatų iš kelių kolekcijų. Stiprių nervų žiūrovai kviečiami paskubėti, nes paroda veiks trumpai - tikrai iki sausio 10 dienos.

- Pirmąkart po Prancūzijos revoliucijos prabangūs Liudviko XIV apartamentai buvo atviri visuomenei - Versalyje surengtas Naujųjų metų sutikimo pokylis. Fejerverkai, koncertai, šokiai ir gurmaniški patiekalai - visa tai sudarė Karaliaus Saulės vertą pokylio programą. Karališkojo pokylio idėjos autorius, iškilus prancūzų istorikas Xavier Morestel žiniasklaidai teigė, jog siekta ne šiaip sau pasilinksminimo, bet kultūrinio įvykio. Bilietai į jį kainavo 8 tūkst. frankų.

- Lorin Maazel diriguoja Vienos filharmonijos orkestras pirmąją Naujųjų metų dieną Austrijos sostinės "Musikverein" salėje surengė ypatingą koncertą. Jis skirtas dviejų istorinių austrų muzikos asmenybių jubiliejams - jau praėjo 150 metų nuo Johanno Strausso vyresniojo ir 100 metų nuo Johanno Strausso jaunesniojo mirties.

- Milano teatras "La Scala" nusprendė atsisakyti tradicinio kalėdinio-naujamečio "Spragtuko" - vietoj jo pernai buvo rodoma R.Nurejevo pastatyta baletų "Pelėnė" versija. Choreografo F.Ashtono "Pelėnė" Karališkojoje festivalinėje salėje galėjo grožėtis ir mažieji londoniečiai. Užtat Osle reziduojanti Norvegijos opera "Spragtuką" "suko" visą gruodį - per mėnesį parodyta 13 spektaklių. Suomijos nacionalinė opera R.Nurėjevo "Spragtuko" versiją per gruodį parodė 8, Olandijos nacionalinis baletas - net 15 kartų.

- Jungtinėse Amerikos Valstijose sparčiai plinta nauja reklamos rūšis - reklama kino teatruose. Ją sumanė TV reklamą gaminusios firmos, įsitikinusios, jog dauguma televizijos žiūrovų, prasidėjus reklaminei pertraukelei, perjungia kanalą arba atsidaro šaldytuvą. Šiuo metu 60 procentų JAV kino teatrų jau rodoma reklama, dabartiniais žinovų vertinimais, tai maždaug 60 milijonų JAV dolerių per metus kainuojantis verslas. Netgi prasidėjo ginčai tarp kino studijų, juostų platintojų ir kino teatrų - pastarieji kol kas nelinkę dalytis naujuoju pajamų šaltiniu.

- Prasidėjo Luciano Pavarotti, Jose Carrero ir Placido Domingo gastrolių Pietų Afrikoje parengiamieji darbai. Koncertas "Bravo, Afrika", kuriame taip pat dalyvaus 120 muzikantų, Pietų Afrikos Respublikos nacionalinis simfoninis orkestras ir 300 dainininkų choras, įvyks balandžio 18 d. Pretorijoje. Jam diriguos James Levine. Bilietai kainuos nuo 35 iki 320 JAV dolerių. Gastrolių rengėjas "Classic Encounters" trims tenorams planuoja viešnage Afrikoje - į ją greta koncerto įtraukta ir 3 dienų medžioklė.

*Šraitytojais rašo
"Darbininkui"*

Gerb. Tėveliai,

Siunčiame Jums "Darbininko" prenumeratos mokestį už ateinančius metus. Prie to keli "našlės skatikai". Sakykite, kodėl laikraštinis taip nuklydo kalbos atžvilgiu. Perėjom sunkius karo, vargų metus. "Darbininkas" tėv. Bučmio vadovaujamas išsilaikė.

Dabar laikraštis pilnas visokiausių svetimybų, "izmų", o straipsniai – vieni plagijatai.

Kodėl taip smunkame ir skuriname kalbą.

Te Visagalis laimina Jūsų darbus.

*Jūs gerbiat,
J. Kungys
Gruodžio 10, 1998*

Ieškau

Ieškau iš Rokiškio ar jo apylinkių kilusių menininkų, norėdamas surengti rokiškėnų parodą Obeliuose, Rokiškio rajone. Kreiptis: Rimvydas Pupe-
lis (grafikas), Stoties 6, Obeliai, Rokiškio raj., LITHUANIA.

*Paremdami
lietuvišką
spaudą,
Jūs remiate lietuvių
Amerikoje*

(718) 827 - 1351

RigaVen Travel Inc.

SPECIAL FOR FALL/WINTER

Round Trip from Newark

\$350 plus tax

to

VILNIUS, ST. PETERSBURG or MOSCOW

Leave: MON/TUESDAY

Return: THURSD/FRI/SUNDAY

Minimum stay: 5 days

TRAVEL TIME

25 OCT -- 13 DEC

11 JAN -- 21 MARCH

"Tickets are non-refundable"

Call

INESE ZAKIS

136 W. Main St., Bay Shore, NY 11706

Tel. 516-665-4455 Fax 516-665-6164

1-800-291-8311

E-mail: RigaVen@worldnet.att.net

Tado Vrublevskio skaitykla Mokslų akademijos bibliotekoje

Danutė Labanauskienė

"Aš asmeniškai pažįstu daugelį žmonių visai kitokių pažiūrų nei mano, tačiau sugebu ir privalau juos gerbti, kadangi moralė priklauso ne nuo pačių išitikinimų, o nuo jų panaudojimo", - jaunystės metais rašė Tadas Vrublevskis (1858-1925) savo broliui Augustinui ir šios nuostatos laikėsi visada.

1998 m. lapkričio mėnesį minėjome jo gimimo 140-ąsias metines.

Žymusis advokatas, kadaise garsiausios Vilniaus bibliotekos steigėjas, buvo tolerantiškas europietiškos kultūros puoselėtojas. T. Vrublevskis gimė Vilniuje 1858 m. lapkričio 8 dieną inteligentų šeimoje. 1877 m. aukso medaliu baigęs Vilniaus gimnaziją, Tadas išvyko į Peterburgą studijuoti medicinos. Studijuodamas įstojo į slaptą studentų būrelį. Nors vėliau persikėlė studijuoti į Varšuvą, ten greitai buvo suimtas ir 1881 m. ištremtas į Sibirą – į Tobolsko guberniją. 1883 m. grįžęs iš tremties, jis 1886 m. eksternu baigė Peterburgo universitetą, įgijo teisės magistro laipsnį. Advokato veiklą pradėjo Peterburge, o 1891 m., mirus tėvui, atvyko į Vilnių ir čia gyveno iki mirties.

Jau XIX a. pabaigoje T. Vrublevskis ėmė bendrauti su Lietuvos visuomene. Jo, kaip advokato, padėjėjais dirbo Jonas Vileišis, vėliau Augustinas Janulaitis, Mykolas Riomeris. Vi-soje Rusijos imperijoje jis dalyvaudavo politinėse bylose, spaudos draudimo metu gynė Povilą Višinskį ir kt. Nepasisekus 1907 m. balotiruotis į Valstybės dūmą, T. Vrublevskis nuo aktyvios

politinės veiklos nutolo ir atsidėjo iš tėvo paveldėtos bibliotekos darbams.

Kiekvieną savaitės ketvirtadienį savo bute – bibliotekoje jis rengdavo tradicines pokalbių, diskusijų popietes. Čia lankydavosi T. Vrublevskio bičiulis daktaras Andrius Domaševičius, Jurgis Šaulys, Albinas Rimka, advokatas Vladas Stašinskas, trys broliai Biržiškos, taip pat lenkų, ukrainiečių, baltarusių inteligentija. J. Basanavičiui pasiūlius, 1922 m. T. Vrublevskis buvo išrinktas Lietuvių mokslo draugijos garbės nariu.

T. Vrublevskio biblioteka jos steigėjo valia turėjo būti perduota valstybės globai su sąlyga, kad joje sukaupti knygų lobiai niekada nebus išvežti iš Vilniaus ir kad jais nemokamai galės naudotis visi norintys, nepriklausomai nuo jų kilmės ar tautybės. 1939 m. E. ir E. Vrublevskių bibliotekoje (ją buvo pavadinęs tėvų vardu) buvo 89,000 tomų knygų, apie 20,000 rankraščių (tarp jų 24 pergamentai), 1500 žemėlapių, dailės albumų, numizmatikos, muziejinių retenybų.

Isteigus 1941 m. Lietuvos mokslų akademiją, į ją įsiliejo ir T. Vrublevskio biblioteka – jos knygos, kitos vertybės, rankraščių rinkiniai. Pastariesiems T. Vrublevskis skyrė ypatingą dėmesį. Jis pirkė ir kolekcionavo senuosius istorijos dokumentus, asmenų archyvus, vertingus autografus.

Šiuo metu Lietuvos Mokslų akademijos bibliotekos Rank-

(nukelta į 7 psl.)

SCHUYLER SAVINGS BANK

Mes siūlome:

- *Taupymo sąskaitas *Taupymo sertifikatus
- *IRA sąskaitas
- *Asmeniškas ir komercines čekių sąskaitas
- *Tiesioginį pinigų deponavimą
- *Namų paskolas *Automobilių paskolas
- * Namų remonto paskolas *Sąskaitų paskolas
- *Namų (Home Equity) paskolas

Naujos, patogios darbo valandos ir draugiškas patarnavimas gerai tarnauja mūsų visuomenel...

Mūsų adresas:

24 Davis Avenue
Keamy, NJ 07032

(201) 991-0001

arba skambinkite nemokamai:

1-888-SCHUYLER

(1-888-724-8953)

Pigios kelionės į Pabaltį 1998-99
per UNIONTOURS

VILNIUS

6 naktys/ 7 dienos

tiktai \$660 asmeniui

dvigubame kambaryje

Nuo ketvirtadienio iki trečiadienio. Į kainą įeina:

FINNAIR skrydis ten ir atgal

5 naktys viešbutyje "Šarūnas"

taip pat mokesčiai ir pusryčiai kasdien.

Skambinkite UNIONTOURS

sušinoti apie kitokias keliones į Pabaltį.

Mūsų ekspertai parūpins Jums pigiausius skrydžius, prielaimom kainom geriausius viešbučius ir vietines ekskursijas po Lietuvą.

212 683-9500 arba 800 451-9511

UNIONTOURS

245 Fifth Avenue
New York, NY 10016

Fax: 212 683 9511

e-mail: travel@uniontours.com

On the net: www.uniontours.com

Lietuvos Dailės Akademijos rektorius A. Šaltenis su new-yorkiečiu Albinu Elskum (viduryje) ir vitražistu Aleksu Dovydenu

BRIDGES

LITHUANIAN AMERICAN NEWS JOURNAL

Žurnale rasite:

- Amerikos lietuvių apylinkių žinias,
- Lietuvos naujienas,
- Ir pasaulio atgarsius | Lietuvos ir Amerikos lietuvių reikalus.

Užsakykite naujoms metams BRIDGES žiniaraštį šiuo adresu:

BRIDGES subscriptions

1927 West Blvd., Racine, WI 53403

Prenumerata - 18 dol. metams.

Žurnalas leidžiamas 10 kartų per metus.

BRIDGES leidėjas yra JAV Lietuvių Bendruomenė

Atlantic Express corp.

800 - 775 - SEND ▼ 914 - 258 - 5133

Garantuotas, greitas ir saugus
siuntinių pristatymas
nuo DURŲ iki DURŲ
Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų
į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ

PICK-UP SCHEDULE FOR
JANUARY, 1999

January 8	Philadelphia, PA	11-12 noon
January 9	Brooklyn, NY	12-1 pm
January 11	Whiting, NJ	1-2 pm
January 12	Putnam, CT	1-2 pm
January 19	New Britain, CT	11-12 noon
	New Haven, CT	1-2 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
January 21	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
	Paterson, NJ	3-4 pm
January 22	Philadelphia, PA	11-12 noon
	Baltimore, MD	4-5 pm
January 23	Brooklyn, NY	12-1 pm

For more information please call:
1 800-775-7363 or 914-258-5133

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$ 375 r.t.

One way to Vilnius \$ 320

FREGATA TRAVEL

250 West 57th Street, 1211

New York, NY 10107

Tel.: (212) 541-5707

Established in 1958

VILTIS - Hope

LITHUANIAN RELIEF PARCEL, INC.

368 West Broadway, Boston, MA 02127.
Tel. (617) 269-4455 Fax. (617) 269-4836

- SIUNTINIAI IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ
- Pagalba Lietuvai - Gift of Hope
- SKAMBUČIAI Į LIETUVĄ - 46 C/MINUTE
- Pinigų pervedimas į Lietuvą

Pranešame visiems siuntėjams, kad tolimesnės konteinerių į Lietuvą datos ir siuntinių surinkimo datos bus skelbiamos "Darbininko" laikraštyje ir kiekvienas siuntėjas informaciją gaus asmeniškai paštu.

VISŲ DĖMESIUI! Dar atpigo skambučių į Lietuvą kainos – mokėsite tik 42 centus per minutę, jei visiškai persijungsite į RSL Com. Prašom kreiptis į "Vilties" įstaigą dėl telefono prijungimo anketos. Tokia pat žema kaina galioja bet kokių paros ar savaitės laiku. Nėra jokių prijungimo ar mėnesinių mokesčių. Labai pigios kainos skambinti į kitas pasaulio šalis.

Išigykite iš anksto apmokėtą skambinimo kortelę. **KORTELIŲ KAINA ATPIGO IKI 31 c/min!** * Už pirmą pokalbio minutę pridėdamas vienas doleris. Su 5, 10 ar 20 dolerių kortele galėsite skambinti į Lietuvą iš bet kokio telefono. Pigu ir patogiu!

Žiūrėkite mūsų skelbimą 8 puslapyje

Papildomos informacijos skambinkite į "Vilties" įstaigą 617-269-4455.

Tado Vrublevskio skaitykla Mokslų akademijos bibliotekoje

(atkelta iš 6 psl.)

raščių skyriuje tebesaugomi T. Vrublevskio sukaupti ir jo paties tvarkyti rankraščių fondai. Čia rasime jo asmens dokumentus, žymų testamentą, motinos dienoraštį, plačios Vrublevskių giminės susirašinėjimą, pirmųjų įsigytų foliantų inventorines knygas, rašytas T. Vrublevskio ranka, nepublikuotas jo darbus. Didokas yra jo gintų politinių bylų rinkinys, unikali ilgus metus rinkta žymių visuomenės veikėjų, rašytojų dailininkų, kompozitorių, švietėjų autografų kolekcija. Saugomas ir senojo

Vilniaus universiteto mokslo istorijos archyvas, įvairių dvarų žemės valdų dokumentai, teisiniai aktai ir kt.

Sukakties proga Mokslų akademijos biblioteka surengė parodą apie T. Vrublevskio gyvenimą ir veiklą, o rankraščių bei retų knygų skaityklą pavadino jo vardu.

T. Vrublevskio gimimo 140-ųjų metinių iškilmės įvyko Vilniuje lapkričio 9 dieną, jo atminimas taip pat pagerbtas prie Vrublevskių kapo Rasų kapinėse, bibliotekoje įvyko jubiliejinės parodos ir Tado Vrublevskio skaityklos atidarymas.

Įdomus Clevelando choro koncertas

St. Petersburgo Lietuvių klubo kultūrinis būrelis 1998 m. gruodžio 5 dieną surengė tikrai įdomų koncertą, kur programą atliko iš Clevelando atvykęs lietuvių choras "Exultate".

Šiam chorui nuo pat jo įkūrimo 1982 m. vadovauja jauna ir gabi muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė. Jos vadovaujamas choras yra pasiekęs tikras aukštynes savo puikiu dainų atlikimu.

giesmių ir dainų pyne, kas tikrai buvo labai įdomu ir įspūdin-ga.

Puikiai pasirodė solistė Virginija Buožytė-Muliolienė, akompanuotojas Michael Borowitz bei kiti solistai: Rita Balytė, Edis Kijauskas ir Jonas Muliolis.

Klausytojų buvo apie keturis šimtus, kurie tikrai buvo laimingi galėję dalyvauti tokiam aukšto lygio koncerte, kuris įvy-

"Exultate" choras visiškai tamsioje, tik prieš žvakelių šviesą, atlieka vieną dainą. Diriguoja Rita Čyvaitė-Kliorienė
Vyt. Mažeikos nuotr.

Pirmoje programos dalyje buvo atliktos įvairios religinės giesmės, užbaigiant Kalėdinę "Linksma giesmę".

Antroje dalyje skambėjo patriotiškos lietuviškos dainos, kurios klausytojus gerokai jaudino, nes tarp jų buvo įvairios partizanų ir karių dainos.

Trečiojoje dalyje sekė lietuviškos liaudies dainos – irgi gražiai ir įdomiai atliktos.

Paskutinėje dalyje buvo padainuotos ištraukos ir arijos iš įvairių operų ir operėlių – Smetanos "Parduotoji nuotaka" ir Leharo "Linksma daina". Pabaigta linksma daina "Buvo gardus alutis".

Bet to negana. Visų didžiam nusteibimui, "bisui" visas choras perdainavo visos programos

ko St. Jude bažnyčios mokyklos salėje.

Į šį koncertą buvo atvykę nemažai Floridos lietuvių ir iš toliau – vienas autobusas iš Daytona Beach, kitas iš Spring Hill, o privačiais automobiliais – iš Sunny Hills, Miami ir iš kitų vietų.

Tai buvo tikrai gražus lietuviškos kultūros įvykis ir visi, kuriems teko dalyvauti šiame koncerte, buvo labai dėkingi rengėjams – kultūros būreliui ir ypač jo vadovei poniai Karnienei, kurios rūpesčiu koncertas ir buvo surengtas, Clevelando chorui "Exultate", jo vadovei poniai Ritai Čyvaitė-Kliorienei, solistams ir visiems, kurie prisidėjo prie koncerto pasisėkimu. V. M.

Hartford, CT

Maldos diena už Lietuvą

Connecticuto lietuvių katalikų devintoji iškilminga metinė maldos diena Lietuvos intencija Hartfordo Šv. Juozapo Katedroje rugsėjo 27 dieną praėjo gražiai ir įspūdingai. Susirinko gausiai žmonių iš įvairių Connecticuto vietovių, net apie keturis šimtus.

Atvykstančius prie katedros durų pasitiko gražiais tautiniais rūbais apsirengusios New Britain tautinių šokių moterys, dainindamos šventės programas. Vėliau mišių metu jos rinko aukas šventės išlaidoms padengti.

Numatytu laiku, chorui giedant įžangos giesmę, iškilminga procesija pajudėjo link altoriaus: kryžius su mišių patarnautojais; dviejų moterų nešamas vainikas kankiniams pagerbti; Kryžių Kalno atvaizdas, apstatytas kryželiais specialiomis žmonių intencijomis, keturių vyrų nešamas; lektoriai, lietuviai ir svečiai kunigai bei vyskupas Peter A. Rosazza.

Už altoriaus prie sienos buvo sustatyti devyni skirtingi plakatai su datomis kiekvienų metų maldos diena atžymėti.

Prieš mišias vyskupas specialia malda pašventino šalia altoriaus naujus kryželius, metų bėgyje pastatytus ant kilnojamo kryžių kalno, ir apibarsė žiupsneliu žemės, atvežtos nuo Lietuvos Kryžių Kalno. Vyskupas sakė, kad okupacijos metais Kryžių Kalnas lietuviams buvo dvasinės stiprybės ir paguodos šaltinis. Okupantų kryžius nuvertus, kartais iš nakties vietoj vieno du ar trys nauji atsiradavo. O po to, kai Šv. Tėvas Jonas Paulius II Lietuvoj lankėsi ir Kryžių Kalne meldėsi, ši vieta tapo plačiai pasaulyje žinoma.

Pagrindinis mišių celebrantas buvo Hartfordo vyskupas Peter A. Rosazza, koncelebruojant visiems kunigams, kurių buvo 14, iš jų dešimt lietuvių. Mišių skaitinius angliškai skaitė Susane Kosa, iš Waterburio, ir Catherine Salka, iš New Britain, o lietuviškai Nijolė Raškys, irgi iš New Britain. Evangeliją skaitė kun. Francis V. Karvelis, Waterburio lietuvių parapijos klebonas.

Šventei pritaikytą pamokslą abiem kalbom pasakė jaunas, čia gimęs kunigas, tik iš Lietuvos po kalbos studijų grįžęs naujasis lietuvių South Boston parapijos klebonas Steponas Zukas. Pradžioje angliškai jis

paaikšino šiai dienai skirtos evangelijos prasmę apie turtuolį ir Lozorijų: turtuolio akimis žiūrėti, būti turtingu reikia turėti daug medžiaginių gėrybių, o vargšas Lozorius, nieko neturėdamas, buvo turtingas dvasiškai: jis mylėjo Dievą, mylėjo artimą, mylėjo maldą. Po mirties Lozorius džiaugėsi dangaus karalyste, o turtuolis kentė pragaro kančias. Čia jis priminė, kad Jėzus kviečia ir mes turime parodyti artimo meilę vargstantiems. Nereikia būti turtingu, kad galėtum pasidalyti duonos kąsniu su alkanu, kad nuramintum verkiantį, kad paguostum kenčiantį, kad padovanotum nuoširdų šypsnį nusiminusiam. Jis sakė, kad susirinkusių tarpe esą daug, kurie aukojo savo laiką ir išteklius siekdami Lietuvai laisvės, kurie siuntė į Lietuvą savo artimiesiems pagalbos siuntinius palengvinti jų kančias ir stiprinti laisvės ir šviesesnio rytojaus viltį. Pastebėjo, kad Lietuvai religija yra susipynusi su kultūra ir kad šiuo laiku lietuviai yra imlūs Vakarų kultūrai, o modernūs filmai gali būti ir žalingi mokyklos amžiaus jaunimui.

Perėjęs į lietuvių kalbą, jis sakė: "Buvau Lietuvoje, Vilniaus Universitete vienerius metus. Mačiau, kad Lietuva yra turtinga tauta. Bet jos turtai ne kaip Evangelijos turtuolio, kuris labai vertino žemiškus daiktus. Kilnaus lietuvių turtai yra dvasios turtai: brangina gimines, bičiulius, vaišina svečius iki paskutinio cento. Brangina draugystę. Lietuvos jaunimas džiaugiasi lietuviška daina, muzika, šokiais. Patyriau daugelio lietuvių meilę ir pamaldumą Dievui. Meldžiausi prie Dievo gailestingumo Motinos paveiklo Aušros Vartuose, Vilniuje. Mačiau lietuvių pamaldumą prie Marijos Šventovės Šiluvoje. Nenuostabu, kad Lietuva vadinama Marijos žeme. Aplankiau Kryžių Kalną ir supratau, kodėl Lietuva vadinama kryžių šalis".

Jis sakė, kad "Vilniaus katedroje yra nauja kankinių koplyčia pagerbti tuos, kurie kentėjo ir mirė dėl meilės Dievui ir ištikimybės Kristui ir jo Bažnyčiai, dėl meilės Lietuvai. Jie buvo neturtingi vargšai pasaulio akyse, bet jų širdyse buvo dvasios turtai ir jie džiaugiasi šalia Lozorijų Abraomo prieglobstyje". Jo pamokslas patiko vyskupui ir jis atsistojęs sakė, kad jis mano, jog ir lietuviškoji pamokslas dalis, kurios jis nesuprato, yra

tokia gera kaip ir angliškoji, ir pakvietė visus padėkoti rankų plojimu.

Visuotinės šventei pritaikytas maldas lietuviškai skaitė Vytas Saimininkas, o angliškai - Kathryn Urban, abu iš Hartfordo. Dovanas prie altoriaus nešė lietuviškų parapijų atstovai.

Mišių metu angliškai ir lietuviškai gražiai giedojo sudėtinis lietuvių choras, vadovaujant muzikui Jurgiui Petkaičiui, Hartfordo lietuvių parapijos vargonininkui ir vargonais pritariant muzikei Geraldinai Gancer, New Britain lietuvių parapijos vargonininkei.

Mišių pabaigoje kun. J. Rikteraitis, Šv. Andriejaus parapijos klebonas, pradininkas ir pasišventęs kiekvienų metų maldos dienos už Lietuvą Katedroje rengimo komiteto pirmininkas, padėkojo vyskupui už parodytą palankumą, dėkojo visiems už prisidėjimą šią šventę rengiant, susirinkusiems už gausų dalyvavimą. Dėkojo Hartfordo Šv. Trejybės parapijos administratoriui kun. Christopher M. Tiano ir parapijiečiams už parengtas vaišes, kvietė visus vykti į tos

parapijos salę pabendrauti, pasivaišinti ir pasidalinti šventės išpučiais.

Iškilmingos pamaldos baigėsi prie lietuvių kryžiaus katedros sodelyje, kur buvo padėtas vainikas kankiniams pagerbti ir sukalbėtos pasiaukojimo Marijai maldos, kurias angliškai skaitė vyskupas, o lietuviškai prelatas Albertas Contons.

Rengimo komiteto pirmininkas kun. Rikteraitis, paklaustas, kodėl tokia iškilminga maldos diena rengiama, atsakė, kad "reikia suprasti maldos reikšmę. Beveik visose gyvenimo srityse matosi dorovinis ir moralinis nusmukimas, o taip pat ir Lietuvoje, kur per visą okupacijos laiką žmonės buvo auklėjami be religijos, o viešas tikėjimo išpažinimas buvo persekiojamas. Maldos dienoje visi drauge susikaupę prašome Vysgalio, kad šalia ekonominio pakilimo Lietuvos žmonės išbristų ir iš dvasinio skurdo". Jis dar pridėjo, kad ateinančiais metais, minint dešimtmetį, maldos diena bus dar iškilmingiau surengta rugsėjo 26 dieną.

A. S.

Taip atrodė Šv. Antano (St. Anthony) taupymo ir skolinimo bendrovės Cicero, IL, pastatas, kuris 75 metus tarnavo Cicero lietuviams. Dar neseniai jis buvo nugriautas, su savimi nusinešęs dalį Cicero lietuvių istorijos
Edvardo Šulaičio nuotr.

JAV teismai neapkalta Lietuvos

New Yorko teismas antrą kartą atmetė JAV korporacijos "Mobil" 18 mln. litų vertės ieškinį Lietuvos valstybei. Naftos koncernas "Mobil" JAV teisingumo institucijas bandė įtikinti, kad Lietuva jai liko skolinga už 1995 metais bendrovei "Lietuvos energija" iš Rusijos patiektą mazutą. Dokumentais to įrodyti nepavyko. Manoma, kad

pinigai už rusišką mazutą "pasklydo" žodiniuose "Mobil" ir privačios lietuviškos bendrovės "Dega" susitarimuose. Lietuvos konfliktas su "Mobil" buvo itin nesėkmingas Seimo nariui Audriui Butkevičiui. Už neva "Degos" gynybai New Yorko apygardos teisme iš jos vadovo paimitus 15 tūkst. USD, Butkevičius gavo kalėjimo. LR

Padėka už sąžiningą tarnybą

Vidaus reikalų ministerijos 80-mečio proga už sąžiningą ir pavyzdinę tarnybą vyriausiasis komisaras Zenonas Zymančius ir komisaras inspektorius Marijanas Bogdziunas apdovanoti vadiniais ginklais. Policijos departamento generalinio komisa-

ro pavaduotojui Visvadui Račkauskui ir Vidaus reikalų ministerijos Vidaus tarnybos 1-ojo pulko vadui Sergėjui Madalovui nutarta paskirti Vyriausybės premijas – po 20 tūkst. litų.

LA

Estijos vyriausybė pasiūlė, kad Estijos, Suomijos ir Švedijos pareigūnai susitiktų ir aptartų problemą, susijusią su 1994 m. nuskendusiu keltu "Estonia", kai žuvo 852 žmonės. Švedijoje paskelbta studija rekomenduoja iškelti žuvusiųjų kūnus. Šve-

dijos vyriausybė pareiškė, jog sprendimas bus priimtas toks, kokio norės dauguma žuvusiųjų giminių. Estijos viešojo nuomonė yra prieš tai, kad kūnai būtų iškelti. Suomija taip pat šaltai reagavo į Švedijoje paskelbtą studiją.

A. + A. MARIJAI LUŠIENEI - ARMINAITEI

mirus, dukteris IRENĄ VEITIENĘ ir VIDĄ PENIKIENĘ ir jų artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

Leonilda, Juozas, Kristina ir Rimas Giedraičiai

A. + A. MARIJAI LUŠIENEI - ARMINAITEI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamo jos dukroms VIDAI PENIKIENEI ir IRENAI VEITENEI bei jų šeimoms.

Aldona ir Vitas Katinai

SU NULIŪDIMU PRANEŠAME
visiems draugams ir pažįstamiems,
kad 1998 m. gruodžio 26 d. Mačulaičio Namuose,
Putnam, CT, mirė mūsų mylima Motina

A. + A. MARIJA LUŠIENĖ - ARMINAITĖ

Palaidota 1998 m. gruodžio 28 d. iš Mačulaičio Namų Cypress Hills kapinėse, Brooklyn, NY, prie savo mylimo vyro a. a. STASIO LUŠIO.

Nuliūdime liko: dukterys Irena Veitienė ir Žentas Brutėnis, Vida Penikienė ir Žentas Romualdas, penki anūkai: Rimantas, Vytenis ir Algirdas Veitai, Darius ir Lina Penikiai; du proanūkai: Matas ir Rūta Veitai.

Nuoširdžiai dėkojame Mačulaičio Namų vadovybei už sutikimą laidojimo apeigas atlikti toje koplyčioje, kurioje mūsų Mama kasdien meldavosi. Dėkojame kapelionui kun. Rapolui Krasauskui už atlaikymą Šv. Mišių bei prasmingą pamokslą, kun. Vytautui Piktumai už Šv. Mišių koncelebravimą; Nekalto Prasdėjimo Seselėms už gražią palydą giesmėmis. Dėkojame kun. Vytautui Palubinskui už maldas prie kapo.

Nuoširdžiai dėkojame visiems, dalyvavusiems mūsų Mamos laidojimo apeigose šią Kalėdų švenčių metų.

Artimu laiku suruošime pamaldas mūsų Mamos atminimui.

Irena Lušytė-Veitienė
Vida Lušytė-Penikienė

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: jkeleras@aol.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Atvyksta vysk. R. Norvila

Vysk. Rimantas Norvila, Kauno Kunigų Seminarijos rektorius, **praves gavėnios rekolekcijas** lietuvių parapijose - vasario 26 - 28 Apreiškimo parapijoje Brooklyn, NY; - kovo 6 - 7 St. Petersburg, FL; - kovo 12 - 22 Chicagoje - Marquette Park, Brighton Park ir Cicero; - kovo 26 - 28 Los Angeles, CA.

Vysk. R. Norvila taip pat apilankys Kauno arkivyskupijos klierikus ir kunigus, studijuojančius Washington, DC, ir Baltimore, MD. Jis dalyvaus ir specialiaame seminare, kurį rengia Chicagos kardinolas Francis George. Į seminarą atvyks ir **Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis**, pravedęs rekolekcijas Kanados lietuvių parapijose.

Detroito Šv. Antano ir Southfield Dievo Apvaizdos parapijose rekolekcijas praves kun. Rimantas Gudelis, talkinąs Marquette Parko Marijos Gimimo parapijoje.

Višpaties Atsimainymo parapijos žinios

Parapijos kunigai nuoširdžiai dėkoja **Apreiškimo parapijos chorui**, solistei Angelei Kiaušaiti, smuikininkui Donatui Stančauskui, muzikams Virginijui ir Astai Barkauskams ir mūsų parapijos chorui už labai gražų Kalėdų koncertą prieš Bernelių mišias ir gražų giedojimą per mišias. Dėkoja visiems parapijiečiams, kurie taip gražiai papuošė mūsų bažnyčią Kalėdų šventėms.

Kristaus Krikšto šventė - sausio 10-tą. Šeimos, kurių nariai buvo pakrikštyti mūsų parapijoje pereinamais metais, tą dieną gaus ypatingą palaiminimą.

Parapijos klebonas ir kunigai visiems parapijiečiams linki laimingų ir sveikų Naujųjų Metų. Tegul Dievo Palaima ir sėkmė lydi visus. Nepamirškime padėkoti Visagaliui už visus mums suteiktas malones.

Marija Lušienė, gyv. Matulaičio slaugos namuose Putnam, CT, mirė 1998 m. gruodžio 26 d. Palaidota gruodžio 28 d. Cypress Hills kapinėse šalia savo vyro Stasio Lušio, mirusio prieš 18 metų. Plačiau apie tai - "Darbininko" 7-tame puslapyje.

Mėčys Mutis Moleris, gyv. Marlboro Township, NJ, staiga mirė š. m. sausio 2 d. Nuliūdime liko žmona Lili, sūnus Henrikas bei sesuo Genė Miuleraite-Eluhow.

Apreiškimo par. žinios

Kūčių naktį, 10 val. vak. lietuviškas Bernelių mišias koncertavo vysk. Paulius Baltakis, OFM, ir kun. St. Raila. Visus sveikino administratorius prel. D. Cassato. Bažnyčios choras, vad. Astos Barkauskienės, vargonais palydint Virg. Barkauskui, gražiai giedojo. Smuiku grojo Donatas Stančauskas. Po mišių par. salėje buvo suruošta kavutė.

Parapijos visuotinis susirinkimas įvyks š. m. sausio 17 d. tuojau po sumos mokyklos salėje. Administr. prel. D. Cassato pristatys metinę finansinę apyskaitą, praneš apie parapijos remontą ir kt. Bus renkama nauja parapijos taryba ir trustistai. Kviečiami visi parapijiečiai, kurie norėtų dalyvauti lietuviškos parapijos veikloje.

Mirė kun. dr. ALEKSANDRAS FERDINANDAS BENDORAITIS

1998 m. lapkričio 22 d. Bolivijoje mirė misijonierius kun. Aleksandras Ferdinandas Bendoraitis. Palaidotas savo statytos ligoninės kiemelyje netoli Guaporė upės, skiriančios Boliviją nuo Brazilijos.

Gimęs Kaune 1920 rugsėjo 10 d., Bendoraitis mokėsi medicinos, o vėliau kunigų seminarijoje Prancūzijoje, kur buvo išventintas kunigu 1960 m.

1961 m. išvyko į džiunglių pakraštį Guajara-mirim, Rondonijos valstijoje, Brazilijoje. Talkinamas seselės Ksaveros (Emilijos Šakenytės), vėliau remiamas geradarių iš Europos, pradėjo gydymo darbą nuo šiaudine pastoge ambulatorijos, kurią per keliolika metų išvystė į tobulą Vakarų Amazonės "Gerojo Ganymojo" ligoninę, kurios koplyčia papuošta Šv. Kazimiero vitražu, lietuviškos Madonos freska. Prieš 20 metų persikėlė į Boliviją, kur irgi pastatė ligoninę "Centro Materno Infantil"; kovojo prieš alkoholizmą ir pasienio narkotikų prekybą.

Kelerių metų laikotarpyje pastatydino tris ligonines-laivus, kuriais lankydavo indėnų, indėnų kilmės, gumos rinkėjų, kariuomenės igulų ir kt. kaimus. Jo svajonė buvo Guaporės upės saloje įsteigti raupsuotiesiems kaima. Vienu metu turėjo ir greitosios pagalbos lėktuvėlį.

Kun. dr. Bendoraitis vietiniai pažinojo kaip *Padre medico*. Išgarsėjo apie 1962-63 metus, kai San Joaquim vietovėje užėjo epidemija. Pirmasis nuvykęs, per dvi dienas ištyrė ligos pobūdį ir pradėjo skiepyti žmones; vėliau ir pagalbą įsijungė ir tarptautinės sveikatos organizacijos.

Lietuvis misijonierius rūpinosi ir čiabuviams indėnais.

Kun. Bendoraitis buvo ir geras fotografas, surinkęs puikių nuotraukų iš indėnų gyvenimo. Būdamas ir radijo mėgėjas, siųstuvu kalbėdavosi su visu pasauliu, įskaitant ir Lietuvos radijo mėgėjus dar sovietiniais laikais. Jo ligoninė bent du kartu aplankė grupės iš Lietuvos, taip pat Brazilijos ir kitų Pietų ir Šiaurės Amerikos kraštų lietuviai. Bendoraitis mokėjo prancūzų, vokiečių, portugalų, ispanų ir, žinoma, lietuvių kalbas.

Jo tokia pasiaukojanti tarnyba Bolivijos sveikatos srityje taip paveikė Bolivijos valdžią, kad kun. Bendoraitiui buvo suteiktas Bolivijos upių laivyno garbės admiralo titulas.

"Mūsų Lietuva", Nr. 16

Kerpu, šukuoju, darau cheminius ir pusmetinius sušukavimus. Moterims, vyrams ir vaikams. Dirbu savo ar klientams pageidaujant jų namuose. Kainos žemesnės už amerikietiškas kainas. Regina Savickaitė-Bork, 84-20 96th Street, Woodhaven, NY. Tel. (718) 805-3612. (sk.)

Profesionaliai valome kilimus ir baldų apmušalus namuose ir įstaigose. Pašaliname kvapus. Garantuojame saugumą žmonių aplinkai ir nuosavybei. Nepatenkintiems grąžinami pinigai. Skambinti: Vytautui (lietuviškai) arba Barbarai (angliškai): (718) 383-1884. (sk.)

Lietuvos teisingumo ministras New Yorke

Gruodžio 10 d. Jungtinių Tautų būstinėje iškilmingai paminėtas Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos 50-metis, kuriame dalyvavo iš Vilniaus specialiai atvykęs teisingumo ministras Vytautas Pakalniškis, vadovavęs Lietuvos delegacijai. Ta proga jis pasakė kalbą Generalinėje Asamblėjoje ir pabrėžė šio visuotinio JT dokumento svarbą tarptautinei bendrijai ir Lietuvos teisei. Vakarė jis dalyvavo koncerte, kuriame dainavo garsūs tenoras

Luciano Pavarotti ir žymusis šiuolaikinis jazz atlikėjas Wynton Marsalis.

Tą pačią dieną ministras pasirašė Jungt. Tautose tarptautinio Baudžiamojo Teismo statutą. Pasirašyme taip pat dalyvavo nuolatinis Lietuvos ambasadorius dr. Osvaldas Jusys, Lietuvos užs. reik. ministerijos Tarptautinių sutarčių departamento direktorius Darius Jurgėlevičius ir Misijos JT patarėjas Rytis Paulauskas.

Lietuvos teisingumo ministras vizito metu susitiko su New Yorko miesto Pataisos komisaru bei lankėsi Rikers Island esančiose įkalinimo įstaigose. Prieš tai, gruodžio 9, ministras dalyvavo Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 80-mečio koncerte, kurį Lietuvos gen. konsulas ir Lietuvių Bendruomenė surengė Manhattane, St. Peter's Church Hall, ir po koncerto įvykusiame priėmime.

S.N.

"Darbininko" istaigų kaimynės su Lietuvos teisingumo ministru Vytautu Pakalniškiu (viduryje) priėmimo, įvykusiame po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 80-mečio koncerto. Iš k.: Liet. Religinės Šalpos reikalų vedėja Vida Jankauskienė, Tautos Fondo knygos red. Salomėja Narkėliūnaitė, TF reikalų vedėja Vida Penikienė ir TF darbuotoja garbės narė Aldona Katininė

BAŽNYČIA LIETUVOJE

Ateitininkų savaitgalis Berčiunuose

1998 m. lapkričio 28-29 d. Berčiunuose vyko tradicinis ateitininkų savaitgalis tema "Ateitininkų plėtra regionuose". Jame dalyvavo per 50 ateitininkų sen-draugių bei studentų iš įvairių Lietuvos vietovių. Šiuo metu Ateitininkų federacijoje (AF) yra 1700 Lietuvos registruotų narių ir antra tiek neregistruotų. Pranešimus apie dabartinę AF padėtį Lietuvoje ir būtinybę reorganizuoti ateitininkų vietovių valdybas perskaitė AF valdybos

nariai Vygantas Malinauskas ir Vidas Abraitis. Iki šiol AF vietovių valdybos veikė vyskupijų ribose, tačiau, nusistovėjus Lietuvos administraciniam suskirstymui ir atsiradus galimybei glaudžiau bendradarbiauti su vietos švietimo institucijomis, nuspręsta, jog būtų racionaliau, jei vietovių valdybos veiktų apskričių ribose.

Savaitgalio diskusijų metu buvo nagrinėjami vietovių valdybų reorganizavimo juridiniai klausimai. Norint paskatinti vietinių ateitininkų struktūrų savarankiškumą nutarta vietovių valdyboms suteikti juridinio asmens statusą. Dėmesio buvo skirta ir moksleivių kuopų globėjų atestacijai. Pastebėta, jog ateitininkų kuopų globėjai, paskirti mokyklų direktoriais, kartais neturi ryšio su AF bei stokoja jaunimo auklėjimui reikalingos kvalifikacijos. Aptarti buvo

ir AF nario mokesčio klausimai. Pavasarį Kaune vykusioje ateitininkų asamblėjoje buvo nutarta įvesti organizacijos nario mokesť.

Kai kurie Berčiūnų savaitgalio dalyviai nuogaštavo, kad nario mokesť gali sumažinti organizacijos narių skaičių. AF valdybos narių nuomone, mokesčiu pirmiausia siekiama spręsti ne finansines ar drausmės problemas; tikimasi, jog nario mokesť padės ugdyti narių solidarumą, bendrą atsakomybę ir gebėjimą dalytis. Pranešta apie ketinimus leisti biuletenį "Ateitininkų žinios", padėsiantį keistis informacija tarp ateitininkų organizacijos padalinių.

- **Arkivyskupas S. Tamkevičius** 1998 m. rugsėjo 26 d. Kauno arkikatedroje išventino kunigų diakoną Tomą Karklį ir paskyrė jį Kauno kurijos kancle-riu.

Prieš pat Kalėdas gavome sekantį laišką:

LITHUANIAN CITIZENS' SOCIETY OF WESTERN PENNSYLVANIA
1721-25 Jane Street
Pittsburgh, Pennsylvania 15203

President: B. S. Burdulis
Charity Committee:
Agnes Kuzin
Josephine McCloskey
Mathilda Milauskas
Mary Tammy

Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM
DARBININKAS

Gerbiamas Tėve Giedgaudai, Čia pridėdamas 1.000 dol. čekis yra Kalėdų dovana iš Lithuanian Citizens Society of Western Pennsylvania.

Mes nuoširdžiai linkime, kad šis mūsų parama padėtų jums ir toliau leisti tą puikų laikraštį.

Džiaugsmas ir ramybė telydi Jus per Kalėdų šventes ir Naujuosius Metus.

(pas.) B. S. Burdulis, President

(pas.) Mathilda Milauskas, Charity Committee

Priedas: 1,000 dol. čekis

Nuoširdžiai dėkojame Lithuanian Citizens' Society of Western Pennsylvania nariams ir jų valdybai: prezidentui ir Pagalbos komiteiui. Jūsų parama mums tikrai yra labai reikalinga ir ją priimame su nuoširdžia padėka.

SKELBIMAI

Tik 46 centai už minutę skambinant į Lietuvą; 9,9 cento - JAV; negi atsispirsite tokiam RSL/CYBERLINK pasiūlymui? Lietuvių aptarnauja nuo 1986 m. Nemokėsite nei mėnesinių, nei registracijos mokesčių. Jokio papildomo kodo. Teiraukitės lietuviškai nuo 5 iki 9 val. vak. tel. 708-386-0556. (sk.)

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Tel: (516) 377-1401. (sk.)

Lietuviai, lauko priežiūros darbu (landscaping/maintenance) bendrovės savininkas, Washington, DC, ieško dviejų darbininkų, kurie galėtų atlikti lauko priežiūros darbus. Pradinis mokestis \$6.00 į val. ir viršvalandžiai. Reikalingas darbo leidimas. Suteikiamas pigus butas - 130 dol. mėnesiui. Tel. (202) 244-2373. (sk.)

LIETUVOS STUDENTŲ CENTRAS - Express Service garantuotai ir patikimai patarnauja sekančiuose reikaluose:

**Padeda keisti visas J1, B1-B2 ir F1;
**Padeda gauti Social Security su leidimu dirbti;
**Employment Authorization;
**Padeda keisti mokyklą išlaikant statusą;
**Paruošia visus dokumentus studentui, svečiui ir biznio iškvietimams (per 3 dienas);
**Padeda atidaryti sąskaitą banke;
**Padeda gauti reikiamą statusą;
**Tvarko visus kitus dokumentus;
**Daro vertimus.
TEL: (212) 725-8807 (sk.)

"LIETUVOS AIDAS" - Vilniuje leidžiamas patriotinės minties ir plačios informacijos dienraštis, siuntinėjamas oro paštu kas savaitę po 5 numerius voke, skaitytoją pasiekia per 3 dienas. Lietuvos paštui nuo 1998.06.01 jo siuntimo kainą pakėlus 43%, arba 40 dol. per metus, dabar "Lietuvos aidas" prenumerata JAV kainuoja: metams - 170 dol.; pusei metų - 90 dol.; ketvirčiui metų - 46 dol. Čekiai rašomi "Lietuvos aidas" vardu ir su adresu siunčiami "Lietuvos aidas" igaliojiniui JAV Broniui Juodeliui - 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514-2914, USA. Tel. 630 986-1613.

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta DARBININKO Nr. 29, aukojo: Anne T. Baronas, Colonia, NJ - 100 dol. Stefa Vitenas, Cromwell, CT - 50 dol.

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers
361 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207.

Pažymėkite, kad tai jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

"VILTIES" siuntinių agentūra praneša, kad visi kalėdiniai siuntiniai Lietuvoje gauti ir išdalinti gavėjams. Į **Brooklyną** "Vilties" atstovai atvyks š. m. sausio 30 d. ir nuo 12 val. iki 3 val. popiet priims siuntinius Kultūros Židinio kieme buv. spaustuvės patalpose. Konteineris išsiunčiamas š. m. vasario 1 d. Brooklyne mūsų atstovas - **Algis Jankauskas, tel. (718) 849-2260.**

Atlantic Express corp., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovė, siuntinius vėl priims **sausio 9 d.**, šeštadienį, nuo 12 val. iki 1 val. popiet Kultūros Židinio kieme. Dėl informacijų - **tel. (914) 258-5133.**

Siuntiniai į Lietuvą laivu arba oru. Pinigai pervedami **doleriais** per 2 - 5 dienas.

TRANSPAK,
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629
tel. (773) 838-1050.